C.D.

Name संप्रदायप्रदीप by ~~वृंदावनतद्विवादि..~~ गद्य: Description (वि दुम:) D.C. 1610 सं 5 प्रकरण Injured.

Author

Extent 32 L 700 gr

Acc No ~~32-709~~ 7852

Subject वैष्णव (वल्लभमत)

Script Telugu

Langugae ~~Telugu~~ S

3 ~~00~~

Bangalore

CD 96

Prakrit

శ్రీ.రం.త్రి
బ.శ

రస్రు హానాయసప్రం.నాగ్ర హాం వాచయ తప్పి యు ...
శోధశరదిక్క జనరదిక్కవ సూచితలగాడు దుష్ప్రాం బిప్తవ సుహారదాప్తి
వెదవం.తుం.శుటుం.బిరం.వి త్ర హిరవా ... బారవం.త్రం. ...
ప్రాబూహాన్నిహోస్లియ ౨ బు౹ రత్రిశ్రుతురళా ... ణాభద్రాలని ...
... శువం.విధాం. ర వ. ...

రాః శ్వత్థ వ దక్షిణాం గృహం హూ షాం కేత్ర. ద్వి గా

త్ర రాం త్ర ధం మ ఖ లాం త్ర య యుక్తం పశ్చి మతోం మ ద్వి

మంత్రి ప్ర స్న స్నేం శం ఖ ప దాం ది రం గ వల్లీ కృతా మం ట ప దేవం శ లా ద్వి

2 ఘే రా ద్రి తె స్ని కాం ప్ర ధి వి త్రి ష్ణ ద్వి సం పా ద్య యే న తె రాం కాం తు టి

ణ ష్టి మ తాం ప ఆ క ల శ షు ధా వ తి తె హ్రి ప్ల ధి షు ధాం వ తి మ ధ్యే దా న నే

వ చ తు ష్టాం నే షు చ తు రో వా

[illegible]

రంలక్ష్మి [illegible]

విధవిప్రు [illegible]

దినాం వరం [illegible]

[illegible] అయుక్తి

న చ తు [illegible]

[illegible] ॥ తాపసః ॥ [illegible] ॥ [illegible]

[illegible]

[illegible] ॥ [illegible]

5

[illegible]

[illegible]

[illegible]

తకస్మిన్ ద్విపరార్థేనవ్యాప్తిత్రాం తెబ్రహ్మణాం కిపరమెంక్ష్వినేశః। తదా ప్రకృతం తంతుం కి సప్తకల్పాంతె ప్రళయం [illegible]
ధ(అత్ర)ం తికేశః। అందైవమెంతెన వివెకహింతినా మాం [illegible] కరణ [illegible]
తివప్తిం యాః నైమిత్తికా ప్రాకృతం త్రినవహానికి ప్రతిలాం త్రీ। సప్త వం పాం [illegible] వ(బ్ర)హ్మణాః [illegible]
[illegible] ధర్మం నతం నాం [illegible] బ్రహ్మణాం [illegible] అథ [illegible] బ్ర [illegible]
ప్రథమం [illegible] బ్రహ్మణాం కి [illegible] బహువర్ష [illegible]
[illegible] బ్రహ్మణాం కి [illegible]
[illegible] బ్రహ్మణాం కి। [illegible]

[illegible] యుగానాం అన్వేషా వృష్టిర్గోమత వర్షా (త్రి)త్వ ధర్మాదయం త్రాసకా॥ అన్వేషా పవతారా రాగోం మచ్ఛ కచ్ఛప నృసింహ వ్యారావయ జీనాం ఛక్తిః॥ కరాత్రు ష్ణస్య వక్త్రి పవేదవ్యాస [illegible]

॥ [illegible] యుక్తా కలౌ రాకేం తికేతన కలియుగ తిపురా గోదిషు యుగ ధర్మస్థితి తత్త్వం పరంనాయ ౦ కలిః॥ అన్యైకలంబో [illegible] విషాణా॥ శ్వేతవారాహ కల్పే వైవస్వత మన్వంతరే [illegible]

[illegible] ప్తవ్యం॥ కలౌ దశసహస్రాణి విష్ణుస్త్యజతి మేదినీం॥ తదర్ధేన జాహ్నవీతోయం తదర్ధేన గ్రామదేవతాః॥ తాదిత్యాపరాంతం [illegible] వేదా [illegible]

[illegible] మ్ 7 యెలస్యత వర్ణ [illegible] శిలాం [illegible] కవేరాది తనన మూర్తి పర్యంతం [illegible] [illegible]

[illegible] వైష్ణవ [illegible] వేంకటే [illegible] కవేరాద్ దక్షిణ [illegible] వత్సరాణాం [illegible]

[illegible]

శ్రీకృష్ణావతా(రం)
శ్రీకృష్ణాదన్న
...పాషండ(ప్ర)
4

...దేవకృష్ణస్య ముక్తబంధస్య పరం(బ్ర)హ్మత్ ॥౫౫॥ తత్రైవ కృతా విపుల (ప్ర)భాం రాజ్యే కల్పాం విచరంతి సంఘవం కల్పాం ఖిలలోక విష్ణుం తిన రామాయణ పరాయణ లోకా ॥౫౬॥ [illegible]
...మాలాపయంత్యస్తని ॥౫౭॥ కా వేద చ వను హా పుణ్యా ప్రతి చేచ మహానది ॥ యెల ఖిలం తి బాలంత సాంపమను [illegible] మనుజా ఈశ్వర ॥౫౮॥ త్రాయో భక్తై భగవతి వాసుదేవ వులాం
దిత్వ సాంధ్యావిశ్వ దివా దంతె(బ్రం)పర్యం తపురాణోక్త కాలం ఁరణావత్తిస్తంతి కవా గం స్వాచో తత్ర దిన్నె ఖంధం తెరె పురుషొత్తమ క్షేత్రె (శ్రీ)బా గంనా
దెవతా ఖక్తస్య తదా హాం కలౌ న భక్తి ర్భవతి ॥ శలాన పుం మం చిరం ప్రాప్నుయా న్నోకవేత ॥ ధర్మస్య బధి సత్ర ద్రష్టా సభవతి ॥ ధర్మ [illegible] కృపా దత [illegible] ధా [illegible] (శ్రు)తి నాస్తి
చరెలోకె కృష్ణ వివ గతి ర్మమ ॥౫౯॥ బకైక పాలకా ఁష్ణా భవాక్షికాదం యెబా బహు వక్ష పాషండా వెద = మూం [illegible] కృష్ణ హ్రికలౌ భవంతి నిదర్ఃయహ్ణ ॥ [illegible] ధర్మ
...వేలాం తం మ్హుజ నష్ఠా బూకొ బాజు త్రేవభి ॥ భవంతి బకృ బాజ్ఞ్యా యంతా వత్ర లుంకలి ప్రశా ॥౬౦॥ భవంతి యా కలౌ జివాః తెప్పి నిరంగా వినశ్యె ॥ కలౌ తా [illegible] పవలాం తం పరకా [illegible]

సంశయలబ్ధ్యా॥ నవేరా ద్వాదశ సహస్ర వర్ష [illegible] వర్తిల్లె త్రిధా భూంత వా భవంతి॥ కవర్ణసో మునస్తావాచా శ్రీకృష్ణం సంభజా [illegible] సంప్రదాయ గురూరా [illegible] నక వెనల్లె [illegible]॥ స్కంద పురాణే [illegible] వేదాక్త ధర్మ

౧ బో నతాప్పశ్రవేణ నిరంతరం యామి నళి॥ అనాశ్రితపాలిం జివాకికళా షా మంథ సంకలె॥౧॥ కించిద్విష్ణుప్రదం యాంతి ధర్మస్మృకవదాత్రి [illegible] స్వర్గం బహూనామధ్యే నామి యాం స్మృతి॥ అన్నైనవేణ నిరయుగా విలసని ఇతి శ్రీపద్మము

౪ శ్రేం౹ ఇయవాక్యార్థక విష్ణుయుక్తా లురూపా వెలానైవ లంగనపుష్పనక్త్రయు [illegible] పుష్పం [illegible] తంగా [illegible] ద్వాదశ సహస్రంతు యువరూ వంప్రకీర్తితం౹ [illegible] ధర్మాం [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

౮ [illegible]

[illegible]

10 [illegible]

శ్రుతిశాస్త్రం ॥ ౨౫ ॥ తత్తేషాం న్యాయోక్తరీత్యా నిత్యత్వ తిమతావళి న ధేనక వతేషాం కేం ॥ మన్నాంభవ వచ్ఛక్తా వవ్యాజ వేషాం విస్మృతం । వేదాం వైష్ణవసత్త్వం తెత్రతిబాం నేత్రాదితేషాం నవం ॥ ౩ ॥ న శ్రీద వేదాన్త్రిత త్యుత్య వేదాం వేకనకరాం త్రతి । ఇ పేంబాత్య న త్య
తాం వేదాత్య వేదాంత్యయి భూత్య మివేదాంశుచ ॥ ౪ ॥ తత్త్రైవచ ॥ అపి చైతన్య దురాం బాంకర భజతేవేదా విసన్య భాకే । సంధురవవ సవుంత వ్యాం సమ్యగ్వ్య వజ తేషాం హింస ॥ ౫ ॥ ఘనరేకం దశ స్వంధి ॥ స్వపంద వయాలం భజతః త్ర్యయం సత్యత్వ క్త్రావ స్యభావస్వరూపం
౧ అకుతే శః । వికత్రంతం చ్యాత్ప తితం కధం చ్ఛిద్ద నేంది సవేరం పుత్య దిసంన్ని విశ్లిష్టం ॥ ౧౧ ॥ తత్త్రైవచ ॥ యదివేదాత్యన్త్రవేదాం దేవయతేషాం గిక వర్ణ విగత హింసతేః ॥ యతేషాం నేన్నైవేదహేందం కేర నాంస్యదత్వత్తం కే దాచనా ॥ ౧౩ ॥ యతేతానాం త్ర దదేషాం బక్తికేర
౧౧ వేఘభ క్త్రావ్యర్యాంశః అన్యద్వత్తం ప్రాంతుక్త్రిత్యా ॥ ౬ ॥ ఇతి సంప్రదా యుప్రతి ఉకేశ్రీ వల్లభ దిఉలెపి వత్సార్య కథనం నా వత్రధ మంప్రకరణం ॥ శ్రీ ॥ ఉక్తం చ । ఉత్పుంన్నత్రా విదిభక్త్రిత్రి త్రింకే నర్కట కే । నతాం । కృ శక్తి వి స్యత కేరా త్రే
భూంజనదేశ్ర శింయగతాం ॥ ౧౧ ॥ యయుధి క్షిరరాం జ్య సమంతాంత్రిం చి క్షేవాం గతె ద్రాం విదే షు క క్తి ద్రాంబాం బ భూరావ । యతె నేధ మేకరబిలం భారతం వేషంత నీ కేవ వేం ॥ తస్యరాం జ్ఞాం సకలభాంర ధారె యయం సచి విప్రాంప్రాంస్యా వేదాంబిభూంవ । తస్య

గ్రాం హ్యేణం సార్వత్రిజిష్ణుశ్రీ విష్ణు స్వామ పార్శ్వ సింహ త్ ॥ శ్రీ శంకర వాంగ వస్తు భాష్యం దాంః శ్రీ గాం భిజ్ఞ నవల్లభ స్వాయం శవ వంతెరాంతు దుంశః సతంధజె దితిః శాస్త్రాత్ ॥ హంత్రా దుష్టాల పకాం కాం పుఖవ । వె దాం ధరవి ద్యం యగాం చ తు పుర్ణ ఖః ॥ బుధ్యా చ బ్రహ్మం సప్తతి ॥ ధన వాక్ యు
భాంధన దః బెం గవాక్ సచ భాం పురః దరః ॥ కివ మధి కం । వెదాపె వేదతి పహః సపురా ణాపెం పె పురాణం స్వతప్య పస్య తి వె దాం న హం ఖ్యరం తెం న వె దాం త విం పాం హం పైష్ణవ శైవ తం త్రా ఖిశ్రై దా ధః ఖ్య్ఁ యు ధాం ఃల ష్ణ దై వ ఏం యాం న ఃః ॥ సాం హిం త్య్ వ ర
12 యునా బి ఘ చం యు భాంకృం పాంత్రై । యు దాం భాం గ వ తి సప్తిః త్రై తెం ధ వతి పైత దాం । అం శైనే ధ గ వాం శి ఏ ప్తః సావ త్మా న ప్యజి తి స్వంయు ॥ ౧ ॥ త వాం శ్రీ తస్య జి సాం స్మ ర్మ్ వ ధ కెభాం భా జెం ధ వం తి పం ౪ మ త్ స్త్రాం దె బ తి వ దాం దుయు భాం
శ్రీ తస్య శ్రీ మంత్రి చ ॥ ౭ ॥ చ తచ్చి ర స్త్ర క తాం భాం వ్యాప్యంః సంప్ర దాం యు ప్రవర్తకాం ॥ ధ వి ష్ణుంః తిప్ర జ ద్యా స్మ్ర హ్య వ్య్ల పు రు షోత్త మాం త్ ॥ ॥ త స్య శ్రీ వి ష్ణు స్వామి నః కెదాం చి శ్య న స బి దాంః స పు జి సి క ధ వ పాం బి తతర ఘ కాం
స్వై భ్ర వెం యు యుం ॥ రాజ న వ దరాం ధ వి ప్ర్యం మి సం ప్ర తి భాం పుం డ వెం యు పెం అష్ట ద్వై శ రాం జాం స్త్రి తాం ద్వ శాం నొ వ్య నా స్తి ॥ సం చి వె షు రా జ్ఞాం స వ వ వ స్థి తాం నుప్రహాం పె త్రేంయు ధాం స్తి । తాం ద్వ శాం అ పు స చ వాం నె ర్వా వ్య నాం స్తి ॥ అ త స్తి

వాక్యైదెవెషాం కాంవివృన్వత్య॥ తహిరాం బిరాంబౌంధనేద్గుస్తి వ్యస్యేభత్। సోంపింప్రాసంయూయ॥ తహినంద్రః॥ ఇంద్రాపిరుద్రాసువతిగ్లన్యవియువాంత్రి వరుణరుదంయంత్రే। తహిరుద్రాన్యవ్య॥ తస్యవిత్వత్వైవమాంన్యత్వైప్రాప్తిరిత్తి॥ తద్వ

౬ ప్రాప్తిస్తృతిదెవ్యైంహింతిశ్వత్తె తహిబ్రహ్మాసెశ్వరన్యవిషయే॥ బ్రహ్మరిపిత్రీనారాయణనాభిపద్మలక్షిబిన్నా శ్వాంయతె॥ తహినారాయణావనస్యైశ్వరెన్వరఇతిసిద్ధ ॥ సోంహిపద్మాందవతాంశ్రైరవతిరాత్యాత్మనెంపున్యవమాం

ఇవబిపర్యంయంబిర్ధ్యాయంయస్పూబిన్యైలాంతయంతెచేభురాంనాశెషు తరతంత్రఇవలతెహంపంసర్వత్తెంభికెః॥ కవింశ్వరెశ్వరవమాంరంధస్యవిష్ణువిమింతినిత్యయంనబిగా మః॥ పున్యః పున్యవిదాంకరవాంనాధాంకే॥ తత్రపదవ్య

13 లశాంస్త్రె పుగరింయాన్యంసోవెదాంః వెదెష్వాంపనిషదుఃటపటి నిషత్సుబ్ర్యహందాంశిక్యకెంం॥ వేదాంధ్వాందినిత్యాంబ్యనాంబాంత్సవాంసాంధారకర్తృత్వతెతత్వలతెబా॥ అతెాం యంబుపెకదెన్యపనిషదియుస్యాంస్వెష్వరఇత్యన్యకృ హ్యః

ప్రశంస్తైపపత్యైః॥ సేరాంఅయంవరాత్మాసవకస్యపతిసవకన్యశాంనం॥ సవకస్యాధిపతింః॥ సవకమదంప్రశాంస్త్ర। యదిదంకించ్యనః సాధ్యనాంకర్మకభూరాంయయః సైన్వవాంక నియాంనెషుభూరాంతాంధిపతిరెవతెరాత్మెశ్వరవవలాంకఏంలః॥ స తసనతి

14

విర్ధరణాం విషయం లాం కాం నాం అసంభేదాం రమణ ఇతి। సత్యకామం సత్యసంకల్పం సర్వజ్ఞం సర్వేశ్వరం అచింత్యానంతవిక్రమం భక్తవత్సలం కృతజ్ఞం దివ్యరం సర్వాన్ పృష్టఉపనిషదాం వదంతి। పరం తత్త్వ తస్య నామ రూపం పెంచి నబ్రాం రమతాక
భగవాన్ మిత్యస్య ఉపాస్యత। రాజసే పంతుమ మహారాజ్ఞో ఉచాంరెన్నై వేభవతి। అత్రాపి నిషదం తైత్తసభైష్వరే నాం మరం పాంచాం వెరాంభ క్తిం కతి తర్కే॥ భవతు నాం మం రమధామ మహారాజసే వక్త్రై మర్గహరాజ్ఞో ఉచారవి
మహారాజః సైవ వృత్తి తధాం అభ్యక్తరూపం మపజ నదిష్వ రంపతి చరిస్వామి॥ సర్వజ్ఞా వక్తవత్సలం కృపాపయః కృతాంత తతః అతోందస్యజ్ఞత్రి సర్వరూప మితి హృదిని ప్రజ్ఞాభ జనానాం భం కృతవాన్। మత్యాన
ధోః స్వపరామ మహాం బుంలాం సనక ంతవ్యాషిం మహసనే నైత్రాచావరపాదు కాచంద నేక పుణ్యక కసూం రిసుగంధానరుజలపాన పాత్రచోజనేపాత్ర దిపనీరం జనకంతనభోం జనవిహరణభాం స్య నరధనరంపా
నాంస్య నజజవనిశాం వితాన త్రిచోంక స్వారాదిసవేకమితి చరణత్రం ఛ నవాం ల అరుణాచోందంరాం దాంత ఛేన్నభే మెంగణం మహారాజసేవకసాన్య రతెనప్రతిబాధ్యదంత ధానసనై నేమాం బర్గనాంచి మహాభాగపక్ష్యంత మనవది

చకారః॥ పరాంభగవాన్। స్నపన్నోతి। అన్నపితిత భోజనాదావశ్యాత్తాం వంచకారత శ్నాదితి నిశ్చితవాన్ అపరిందయావస్త్ర శ్లోతాం సెరాంసాహ్హా ద్యూ హోవనె స్నపన్నోతి తావదహం నేభోంక్ష్యేనె పంచయుక్తపాంస్యామి అనుదినె ంఘనె పదఫలాంచయ బ్లాజనాది
౨ కల్పితం భగవతా తాం నస్నపితం బలాశేంచెలతస్తుత్తో పతిష్ఠా ప పం షష్ఠి నాం స్వతితాం నిశ్చితెల అష్టివె భ స్నె షు ప్రాం నాం ద్యాన: త్రితాంయాం మాం సా పస్నె మె ద్వాపరె రుదిర త్ర్యె రతెం కెలాంత న్నాద్యభావె ఏరాంకెలి కె వ్యై బర ద్వాన్ త్ర్యి
స్త్యదాక్షిణ్యం శరీరంగ్లాని మువాపతత: స్వగతమిదమాహ అ పెళ్ళతివాం కప్రాపయాం నెన ఊశ్చరాన్రైవ నె వర్ణజ్ఞై: కల్పేం యుక్ష్యం। పతితః కథం వుత్ర్యతాం న్నెరాంనస్నపన్నో తి జన్నితం కాపిమేసాంకృరాంబియాం భోపత్తుని మె అతః పరంక్తె నెనా
15 పఠనెమెకంసెవాంకెరొంమి। యథిభగవాన్ స్నపన్నోంతి తదా అస్నిప్రవెశం కరిష్యామీతి నిశ్చిత్య స్నపమెదివసె భజనం కర్తుమారబ్ధి। యథాస్థానం సెవాం సాంధనాని స్నాపయితాంచ కేశాం కెపి తథాంబహాంస్నతః। తతొం స్నపాం
తద్భగవాన్ విచిన్త్య భావె సెవకజనెనసహ। స్నానాగారస్థానె శ్యంగాగారస్థానె సాంధనాని స్నిత్కల్పితాని। తతొం భోజనస్థానె భోజనం కల్పితం। శయనస్థానె శయనమపి కల్పితం। బహిస్థితెన విష్ణుస్వామినా బ్లాజనతా ద్వాంరయం దృష్టం ట్యస్నపాంతస్నా

వాంగతైంధగనేం దందదర్శ। స తం ప్రైశకై శోంరెద్భిభూంజింపితవాన సం। నవినిరదదాత్వ శాత్వ వుంకుద్భిగభూంగరు శెచ్ఛ్ర్యనం। రుచిరాప్తైః పటంవస్త్ర వేణునాదనేతత్పురం। శిఖిపింఛావనంతైంనే తన్నా
న శోభితం వనమాలంధరం॥ హారకేంకణకేయూరయు ధికాంభిరలంకృతం। సుందరం నిప్పనాభిం చె పంవం పెఘళ రహాంయుతేం। స్ఫురన్మకరకుండలం కాంరంవిరత్రి రసకంవుుదా। కల్పితద్వవక్షస్థ లంగాంరంరసముాతిం
16 మనోరంకరం। కితాంత్తరిరయ్యసం ప్రీతం త్రిభంగ్గిం లలితాం కృతిం। శ్రీ ప్వ సృందలసంసభిఅలసత్కాంచనకుండలం॥ అ గతంగతల ల్ఫురనంనభి ప్రాతదిదతినిశ్చితం। చాంకిశ పాందలవెలపద్మతిత్రాంరునాంతరహాంన్వతం। సవ్వాంద క్స్యనాతౌరి
దెవ్వాం తత్త్వాంచనసంన్నిథౌ। వంతోరహా పనం కౌంపెతెదివ్యహైవ రాంచముదాన్వితః॥౯॥ భగవాన్ శాస్త్రదివ్యైర్భాంత్యా స తుయాంబౌనె॥ తతరతెంపనిఫదుకృతసర్వైశ్వర్యహిత్వధనంతరాంనె వాంకల్పితాం॥౧౦॥ అకాంనితరనంకంత్వంయాంహ్వకేవత్వతాం।
మత్త్వతాంపాం॥ పైదికతాంత్రిమాంనైనంయెంతావతిందృష్టఫరహాంపంభజంత్రి॥ సపువతత్రిస వైశ్వ్యరబుద్ధిః। అత్రిసందెహాని రాంకరణం ప్వంతైంవభవతి। సంశయతంంభింధి। శాస్త్రసంప్రత్యా ల్పానం త్రివరాంణాంకురుపశ్యాం తావత్రిణా హాంవిరాంతి॥

17

శ్రీభగవానువాచ॥ సా చేచ్ఛా వర్తతే ఈశ్వరస్య నహ్యాప్యస్తి తేన తత్ కృతం తాం నత్యపి తమంగాం చాంద్యోగా తత్త్వేనాన్యపి తాం చేత్తీ ధ్యం సరత్ప్రా తాం। అధ్యాయ తంబి జ్ఞాన పంచమం। తదాం తెం దంప్త్యం దాన్య తీ ఇ తి శివ త్యాయప్యస్య నఘ గవం తవరాం॥ దేవేశ రాజ్య తీ కారి త్యాం

ప్రసంగోన్నాస్తి। ఫల్గుత్తమం వరాంత తత్వం సంకరయం చోం న్యేత్యాన్త ఈశ్వరకాం నాస్తి। శాస్త్రసంవృత్యా న్యైకోయం పరా పూర్త్య వంకే ధర్మయం। శ్రీ ఫల వాం నంవాచ। హావన నస్వై వ్యేత్య కాం హంవ స్ఫ తాం తఱుపని వృత్తీ వృత్యాదేశ్యనాయ। కేవల స్వామాం నాస్త్య ప్రాం

హ్యాంతి నత్యాతే॥ తథాం అర్జున కస్య నో నిబుధి॥ కేవలస్యాం వైవర్తవం తథై వేంగాం విం స్వాంతం న్యైత్యవ చిసభతి। శ్రీ గాం పి జనవల్లభాం భువనాని దధ్యుషతి॥ తత్రైవ చ॥ అనేజదేకం మనసో జవీయో నైనద్దేవా ఆప్నువన్। పూర్వమర్షత్। తత్త్వ

స్థావరం కాం దేవస్తం ధ్యాయతే తత్త్వమేవ తత్త్వం ఛదేతి తి శేషతే॥౧॥ అనన్యశ్చేత్ కేవలస్త్రీ ధ్యాయంచ కేశవ న్యాయ నత్వే నివర్తతి వాం చేత్॥ తంచతాన్ కైవల్యం పరం బ్రహ్మ కేవలస్యా ఇత్యభిధీయతే। తథాన్త్యం బ్రహ్మ దాసమునప్పరాం కో॥ చేల గాయ దిప్రతి

బ్రహ్మణో వాక్యానిష్ఠిత్వేషు తన్యాదిబ్రంశ భజన్ కాం బుద్ధి న భగవతాం విష్ణుం స్వాయమినం ప్ర తన్యక్యే న్యాయ త్యూవం వంసవ్యే స్వర్కప్రతి పాద కానివా క్యాని సంతి న హాం వేదాం విధుః। విష్ణుం న్యాయ వోయ్యం। సంతి బహవ నే బ్రహ్మణో నిష్ఠాం॥

(౧౨ వృత్తం దనైన్సు కెగో స్పసై భ వం ప్రే వచనం తె॥

18 తాఃపంచితాఃసగుణాం మూర్తేర్ధ్యశేషం లింగం సూక్ష్మం నేతి నేతీతి విహాయం వినాశానాం కారణం బిస్మాత్రే ముపదిశంతి । తైరేవశబ్దాద్యైరవబోధ్యమానం బిందుత్తుష్టోక్తవస్తుభవతి । తదాకారం ముక్తిం శాస్త్రం యోగ్యం సూత్తం నివాళకారయఫనభః
గవాంనాంహం । సాంఖ్యతేశాస్త్రే ధ్వరేమాంత్రీ తత్త్వవదంతి పరేంతే మాంతరం వాదినో హ్యపరాంగ సర్వశాస్త్రైకదేహం మొహం । తేషాం వ్యసురాం నివ్యత్తేః ఉరం బ్రహ్మఖికరణార్థం తేన్నాస్త్రం మదిస్తోత్రైవప్రవర్తతే । తేతు జగదనిత్యం వ
న్యంతే । కథం సతత్త్వస్వరూపాం శ్రీతత్త్వజ్ఞాంతమనిత్యం భవతి । రుమతేంవాన్ని మాంనిజాంకులంతే ఎనే జేంతాని జీవంతి రుపత్వ్రయుత్వభిమానిశంత్రితి నేర్యతే । బ్రాహ్మణరసామె ఁయంకార్యం భవతీతి నాన్యయః । తస్మాత్తత్త్వస్వరూపం బ్ర
తంసత్త్వమేవ । పరంతు । మన్నాయా మోహితమూర్తేనా అ సురత్ప్రకేవతయా మోహెంత్తర్నతం భ్రాంశ్యపశ్యంయంఅంతి । ప్రపంచనిత్యకరణే భగవద్భజనే హాధనం ఫలంచ నిత్యం భవతి నవక్షిన్నిత్యజ్ఞాతేభక్తానిత్యత్వాం శ్రీదాఢ్యం భవతి ।
ఎవధధర్గం తత్త్వబ్రహ్మవాదినో బ్రహ్మవాదిన సర్వం ఖిల్వదం బ్రహ్మేతి శ్వేతి ప్రాహాం సత్యత్ప్రపంచం నిత్యం వన్యంతే । యథా స్విష్ఠేనే సత్యనకరం మోయయజితే తికర్మణా చిత్తశుద్ధిర్భవతి చిత్తశుద్ధ్యాత్మజ్ఞానం జ్ఞాననైవాంత్తప్రాప్తిర్మోక్షః

ఇతి స్వర్గకామం ఇతి వేదాంత్రఫలం దర్శితం తత్ప్రాచీనాధర్మఫలశ్రుతిరితి తేషాం ధ్వాంతఃప్రపంచస్య కృత్స్నస్య కరణైతిత ద్వృతే। ఏవం శాస్త్రం ధర్మేషు। పరబ్రహ్మపంచమోనిత్యమేవమాంసమేతస్య సుఖానాం ఇతి శ్రుతేః। ఖననవతీతానుం ఆనందప్రకృతీనాం లక్షణం అనిత్యమప్రి
తిష్ఠంతే ఖనన బాహ్యం కేవలం స్వర్గం। చతుర్భుజం తే ద్వారకాం శ్రీకృష్ణమనో ం ద్వైతభ్రమ నిరాకారం ప్రతిష్ఠంతే సోహం మస్మీతి మనస్య విజానాతి కార్యకశ్చ స్థానం సనే సోహం బ్రహ్మకారణమేవ తద్వేదాంతే ఖనవిశేషకం నాస్తీతి వేదాంతిన్నా। అనేనాదివిష్ఠం దేవాంశబుధ
౬ పరమోంబిసోహం మస్మీతి వాదినిశాంస్త్రం కౌస్తుభం తాని స్వరమం కల్ప తవం తత్సు। అథ రమె కేవలం ద్వైవిప్రకల్పితం నేతాన్యై। దాసోహం మస్మీతి మాం భజంతి। యథా ధాతా భగవద్గీతాసు ౧ మహాత్మానస్తు మాం పార్థ దైవీం ప్రకృతిమాశ్రితాః, తాః। భజం
19 తన్యనన్యమనసో జ్ఞాత్వా భూతాదిమవ్యయం ౧। యావేదతి౧ దాస్యబద్ధస్తు వల్లభత్వం। అవిద్యానివృత్తౌ జీవో బ్రహ్మైవ భవతి। అతో నాంతరీయ వర్ణంధః। తావజ్జీవేశ్వర రమోం భేద మోహో ఆత్మావజీవభావేనివర్తితే తదా తత ఏకమేవేతి౧
మోంరమాం పాదినాం వృతః। అనిత్యం ప్రపంచమోం నిత్యం బ్రహ్మేతి చ సనుంబ్రహ్మైక్యం సనంరమాం చ భక్త్యావిముక్తిరేవ పురుషార్థః। నిఖిలమపి బ్రహ్మశాస్త్రం ముక్తిసాధనమేవ స్యాంతే। నైతన్మతమస్మాకం బ్రహ్మాపాదినాం జీవత్వే నివృత్తే బ్రహ్మత్వే సందేహః

ఉవిధానైనేలఅం శాం జేసెవకే సెవ్య తేంమహ ఖైదవవమక్షావపి। అత్రప్రమాణం చాప్యవి పెతాం చాబ్ల సుపర్ణేనయము బ్రాహ్మణ్యాదివాక్యం ॥ ఇతి శ్రుత్యాదివిష్ణ్వాదివాక్యవా ష్ణోస్సహస్రనామ్నాం భగవన్నిస్సంశయం మహామునే। శ్రోతుమిచ్ఛామి తత్త్వ

రేశ్వరః పునర్భజన వాం నాం హంకా మృదంకున్నేసాం ప్రీతంత ద్విష్ణో హం విష్ణోస్సహస్రనామ్నాం శ్రీతిషాధ్యక్తిశాస్త్రె సూత్రపంచమ్యమిధానత్వాం వస్త్రితాంచి వెశ్వరంతెరాం కైశ్వం శైలం కేమెహహేంమాం దినివృత్తంనెమపతితం। తత్ర శెలంపెలాం హం

కేసెహ్యకేస్తవ మనంపుశ్య తఇతి శ్రుతెః ॥ తదాంభగవానాం హం అహంవాం నందవాంత్రకేరతాందవము ఖెాందరర గుణాంత్రంమాం తితెలం అత్రరాం దఫుచ్చత్తమక పుర క్షేత్రత్తమవము ॥ మక్ష్యతాత్ క్షామత్స మధమాంనే మలందం శా

చవనపంజేవత్వం తెమద్యశ్య మాంనక్షెదాంకాం ప్యంఛెదవ వే ॥ సెహ్యసెవకే తిలంమాం హవెమవస దావత్ ॥ అథమంతాంనుత్వార్యంతదూర్బలహ ॥ విష్ణోస్సహస్రనామ్నాం హం దెవానెనైవ స్వరూపెణాసహితాంరస్తవమంత్రావతిష్ఠ ॥ రాజ

సెవత్వాంపరిచేరెయం ॥ శ్రీభగవానువాచ ॥ సంప్రతికేలికాం లెంవర్తతెనదెవతాం సత్వంతహార్కేధం వెందెవైంత్తమస్యాతెలాంవు ప్రతిమాం కారంయు ॥ అక్షర స్త్రైవపురెలిశ్వరకే మార్గంశక్షకే శిల్పికేతాం। అహావాంన్త్రప్రోక్త ముమరాంప సమాం

౧౦

౨౧

వంత్ర్రుతి కల్పతిం కరిష్యతి॥ విష్ణుస్సర్వమాప్నుహి౧ దేవవవం ప్రియతహి కర్త్రై దికతాం త్రి కాం కృ దేవాంలయప్రతిష్ఠాం స కలి కరణ కిహా కలి కాం వ దేశ్యైనా త్రి ద్రు వచ్ఛ్రి ద్వా సంప్రాదాయచాందివిధి కదం ప్రాం గర్భాం గ్నేవతి॥ విధయావ్యవస్థ్యైక దం విభావ్యస్సరూపసత్కవానా

హా॥ ద్వష్ట్రపంత్రి వంత్ర్రుతి కల్పతిః స్వాహ్రా దహం వెవవంత్రవ్యం నె | వ్వశ్చైవిష్ణుస్సాచతేశ్వహా॥ వవం కల్పతె వంత్ర్వతవ శాస్త్రెంచయం పాదంత్యోదా పద్యంగవ స్యం తే॥ పంచకరాం బ॥ భ్రనథనే | వానాహంంచయ ద్వంవంత్రంస్య ప్రతిష్ఠాచా కల్పతే ప్రతిమాంచ

రయాం దెవబ్రాహ్మణాంవచనెనె దెవతాం సాంన్నిధ్యం కరొంతి౧ తదాం కెవలె | నె ప్రెవ్యాం దెవతాం సాంన్నిధ్యం కరొంతి తి వెదవాం క్యాని సంతి। సపెరివాంచరయాంబ్నె వల్లభంతెస్త్వాదాంత్ర పింతాం యప్రె౧ | వ్యాం పంరించపైతి వచ సాంతాంన్న తాం నికి తేరియపన్నె తి కల్

తెబా౧ నవెవ్రాంవిద్యతె కాన్హై నవ్యతిప్సచ నెచాంక్షై ని॥ ధాం వెహాం విద్య | తె దెవః తస్మాద్బాహ్మణాం హింకారణం॥౧౧౪ కెవలెనెహింబాంవెనె గాంపాన్గాంవః ఖగామ్యగాం బఇ తెన్యకాంద శి స్యంతె।రు | హ్యైనపింరణాన్యకశి ప్రునాంనాస్త్రితెన్యద తన్వమ మాంవక్తైప్రు౧

హ్లాదెన సర్వత్రెక్షితఇత్యుక్తం॥ ధ్రునః హిరణ్యకశిప్రునాంకస్యాం తాంభెనద్యశ్యతఇతన్వక్తై హరిః తస్మాత్ప్రదం ధ్యాన్వెరాంహింత్॥ తత్రకాం వం త్రిః కాంప్రతిష్ఠాం కెం చ కల కె రణం కెవలం ధ క్తి ధ్యావవవ। కెవలం ప్రెవంభాంవరణం తాం నాంద్వైతి

22

కథాం త్రిః కాంక్షమాణేన అధికారః ॥ మదుక్తోయం మార్గః । శ్రీభగవద్గీతాం శ్రీభాగవతమేవం కృత్వా ॥ అథ ఫలమాహారోయం నిగమకల్పతరోర్గలితం ఫలం శ్రీభాగవతమయం చక్రే । అతోయం మార్గో వై దికే వివేచనమతాం షం దైన్యం శాస్త్రోయం తప్తిః
తిష్ఠత్యాపి విష్ణుస్స్వామినా సూత్రధారకమాకారయిత్వా సాక్షాత్ దృగ్గవతం దశయిత్వా ప్రతికృతి కారితా ॥ భగవతా విష్ణునా స్వామినం ప్రతు స్వక్తం । స్వాపప్యభగవద్గీ త శ్రీభాగవతం పఠేత్ శాస్త్రం । అహం ఏకే వివేదితః । మహా
రాజేంద్ర చారవిధినా సేవాం ఎవకే మహః । ఇయం స్త్రీ స్త్రీం ప్రదాం యం భాగవతం చింతయేం దాం నాం పిజన ఉద్ధవాదివరి చరి స్మృతి । వరాం ప్రతి వరాం రతాం వ వివి సాక్షాత్ స్వత్వా తే త్రైతాం సేవాం పునర్నవీకర్తవ్యం । ఇయం భాగతం తే
భాగవతదశమస్కంధే ॥ నతాం ధ్వనః । శ్రీవేతా తత్ర మయి బద్ధనేః స్వర్గనాం దిబ్బిః । నివేశ్య శిక్షాపరుచి రాం దివ్యశ్రీగంధేమం డితాం ॥ ౧౬ ॥ జననస్వర హృత్తం ప్రాస్యతాస్య ద్యాస్యా మహావాం శితే । సూతి నస్వవారశం తర్వాం తరాం సుఖం సుఖ
చితంత్రిణజే । ౧౭ ॥ భాగవతోక్తోయం సేవామార్గః । వైదికే తాంత్రికే విధినా జ్ఞానవేదాంత్వహం ఖర్వమితోంగవన్నర్ణ శ్రీమాందమతేరా భాగవతే ద్యుక్తం తే । తేన వేణుభక్తిస్సాధనా నైవ మయుక్తే నరిరం మస్సాం భక్తి నిర తాం భాగవతం మితాం కఫలం
స్వం

౧౦

తాత్పర్యంచ॥ ఇత్యష్టాక్షరప్రభావ గతవాం అనంతపింతః॥ అథ విష్ణుస్వామిం భగవదుక్తైర్ వేనోననుదినం సేవాం చకార। తేన కృపయా శిష్యసంగ్రహో పికృతః। యేన సంస్కృతితాః తేగాం పీజనవల్లభం ప్రాప్తాః। విష్ణుస్వామి పద్ధతౌ సంప్రదా

తోం వర్ణసూత్రమథ వర్ణకత్వా దత్త్రిదండి యతిభూతా భవన వక్తితేంన తం॥ ఇతి శ్రీ సంప్రదాయ ప్రదీపే శ్రీవల్లభ దీపక శిష్య శ్రీ విష్ణుస్వామి చరితం నామ ద్వితీ యస్య ప్రకరణం॥ శ్రీకృష్ణాయ నమః॥ అథ విష్ణుస్వా

మి సంప్రదాయే బిల్వమంగళో నామ బభూవ। బిల్వమం గళో నామ ద్వాపర భూతాం। ఉత్కలదేశీయ ద్రావిడ యస్య సన్యస్తోత్తర శతశ్లోక సంఖ్యాకం స్తోత్రం యుతోవకః కాస్య। ౧ కాంచ్యాం విదేవ। ద్రావిడ

దేశీయ తేస్య విష్ణుస్వామి సంప్రదాయి। కాంచీవాసే నద్వితీయ యజ్ఞనిజయదేవ నామా సంబభూవ। తేన శ్రీగీతగోవిందనామా ~~సంస్కృత~~ ప్రబంధముత్తమం కృతం నలభూ। ద్వితీయ జన్మని బిల్వకాం। త్రితీయ బిల్వ

23 మంగళో। చతుర్థే జయదేవః। కామకందళాంశ శకభాకాస్యం వేశ్యాపద్మావతీ చిత్రవాదార భక్తశ్రీగాపీజనవల్లభం వైష్ణవతత్త్వదర్శనే కృష్ణకేవలత్వం బిల్వమంగళే విష్ణుస్వామి సంప్రదాయతి। శిష్యతేనాం బహుశ్రా

నాపిజనవల్లఘటత్వ విదాంబ భూరంగిత దాంభగవాన్ తత్వజ్ఞానేనాధికారెంధికారితెరెం జనానివత్యైాం అత్మప్రరాతనీంపారాణికేంకభావము నసుస్మారత ఉత్రాంతరేవపరిదివేః। కైలాసశిఖరేనివృపటతరుతచేరత్నవేధికాంయాంవాప్యప చమాన్ససేజ
పవిశ్యశ్రీఘరుదోత్తమంసమాధినాంచింతయంమానస। నమాడో భగవాన్నవిదేవంప్రత్యువాచ। యధావత్ప్రోకస్తే। త్వంచరుద్రమహాదేవా మహామ శాస్త్రాణికారయ। అతఃచ్యాన్నివిత ద్యానిధవేశయతవమహి దుబా।ప్ర౧
కాశంకలరుచాణాన్మేమంత్రరాశంచమాంకురు। తావమారా ధృతధాశంభోన్యపమోషాతిమరంసుదా।౧౫।। దావపరాంపాయనేదూం ... పా। నహైంకలిబెత్క చనాన్యబిజాన్త్వ దివ్యముఖాన్నరు।। ౨౬
మూంచనాంతరాంనెంనహ్యాద్వలిప్తిరెహోత్తరాత్రరాం। తదెవ ప్రతాదిష్టమంబమత్వావతీతీఘనబణభూవైలోపనవతెహ్యావృద్ధిన్యై। తన్యశివమారాధంయంతత ఎత స్త్రైన్నతరెదాంబ్రి। దవ్యజనెతదెకస్త్రిత్రివభత్రాబాహ్య
నాంబభూవ।సోపవ్యనపత్యావ్యఘన్యే। తనృశివమారాధయంతః శివాలయశివాత్మానందశేయమానవరంబ్రూహిం ప్రసన్నొస్మీత్యువాచ। ప్రత్యుందేవీ తిబ్రాహ్మణాస్తవంప్రవిత్పునఃశివెనైాక్తః। ఏహోంధాపవమానయురె

౨౬

పరశ్చ ప్రస్తాథ్రికే శతవర్షాణ్యయుః తతోమర్ద్ధ్యే పుత్రమేకం వ్యాజనాం। ద్వాదశ వర్షాణ్యయుః। సవర్ణగుణాం సంపన్నాం భవిష్యతి। తదితరాంమ పుజరా మంథవిష్యతి బ్రాహ్మణానాం ప్రవిత్ దేవతా వర్త్ స్థాతవ్యం। పత్నీ ప్రవిష్టైకాల్యము। శివేసోక్తం పంచ్యై

జనన ష్షేత్రోన్య। తత్తోన్యం గవాచపత్నీం ప్రష్టవ్య సమాం ౧ యాం తత్ర ఉత్తరాంతచే హంచ। దేవసవర్ణ గుణాం సంపన్నాం పుత్రం వ్యాదేహి। శివాం బ్రవీత్। అహం మేవతవ పుత్రో భవిష్యాంమిత తోం సార్వ్వ ప్రవీత్। తవ సేనాంధోఽమయాం వ

వతరిష్యామి। తత స్తద్వాక్యం శ్రుత్వా గర్భం దధార సా గర్భధార ణోదనమయాంసైషు ప్రాణోకేషు పుత్రం జనయాం వాస। శంకరదానం త్వాత్పితా శంకర ఇతి। నామచకార। తతః శంకరోపత్నీ ఉమాక్షే ఇవాం శవవర్ధే। సంస్కారం క్రమేణ

నోపనయన మంరాసే। సుకరాం సకల విద్యాన దవాంత్రే నావేదాన్ సాం గాంన ధీతవాన్। శాస్త్రాణి చ సర్వాణ్యమే వచ్చాంతవాన్। వాక్యన్యాదినాం దాంతభావమ పాఠక విరభూత్। కస్యచిత్ ౧ కృత్రిమాస్తాతి। కస్యచిత్ భవం త్రివంచ విష్ణుమిక స్యచిత్। తా

వత్రైవ తాం సోత్రా దాఖ్యా వరాన్ దదమ్య। అత్ర మాదయత్ సిద్ధాంతం తద్వశే భవత్। కస్యచిదాత్ప్రాజ్ఞాం స్వగృహేణ అవతీర్ణ నాం రి। తేన విధి వచ్ఛ్వాం హింతాం। గృహం స్థితేన తేన త్రైవర్ణికానాం ధర్మః ప్రవర్తితః। విశ్వేశ్వర ప్రకటే కస్సు భవ్య తి పంస నాం కాం ద్దేం

విస్తారితం। త్రికాలజ్ఞానవిస్తారితో తాచ్ఛత్। సర్వాణి పిమ సుప్తలోకః తదాచక్షిష్ట తః॥ తతస్తస్య జన్మతి ఏకాదశేవ ఘర్ణన్యాతి తాని స్త్రోప్తు దాచదశవర్షేణ పితరం ప్రాహ। హే పితః అస్మిన్నేవ వర్షే కిమప్యనిష్టం ధ్రువం భవతః కాస్యాం యోనౌ స్యాత్ కు। త
తః పతన్న్యసంతే సైనాక్తం। ఆవాం మహ్యాం యోన్యాం స్యావహ। తత శంకర - ః సర్వాణ్ణ శిబిరా స్మాబరాన్య పత్న్యనృనః। కాశీం జగామ। యదా కాశీమధ్యేప్తు విష్ణుస్తుదా కాలజ్ఞః శ్రుమ జనే। తతో మర్కటః కారిన్యాం యోనౌ స్నాతా ఉద్ధర్త్రదే వైన స్థ
త్వాప్తో మార్ణన్ నుత్పన్నజార్యః। తద్వర్థా। నిమజ్జతోం సాంధ్యభ … వాంఛన్ వాంతత్క్రియాన్మయాంవంత ఇవాద్వ్యలబ్ధః। తదనుతత్ప్రికితరామహిదుఖాన్విత్రావిలేపతుః। తత్ప … ఏవేదనం శ్చృత్వా గార్హ్యనంధాం ఛత్వా దంయాం నిస్రతాం హి తాః
తత్ర దావత్తురాదశః గార్హ్యం పతితం। తద్వర్థా। వంచరాంబలబ్ధ … ంఛన న్నిదానిమనుత్తరం ంహాత్రు దండదంయాం ంరాః। తచ్ఛృత్వా శంకరాజీతి లమహాం వ। పత్నీం త్రుబ్రుతీత్వా … రతాం మమ మచ్చితం కదం ప్రాధన తం। జీతిశావిపృపేజి హర్షో
వి। తతస్తైనసన్నస్తం కంటిచ బహుంద కే హం సపరవేహం స్నానతి। చేతల్ధార్ణసంన్యాసనః। ప్రాదిరాలత్త లిష్ట టితటేతైనవస్త్రం విస్తాంసితం నజాంచపతేః। యాం పత్తా ప్తిశ్నాం సూత్రనత్యార్జ్జ్యః। కాహాంయమవస్త్రం ముని నఘాకన్యతిస్తే ౧

౨౭

ష్ఠానన్యాసధర్మాః విశిష్టాః । ఉపాంవస్త్రి భాష్యసూత్రే తావద్వి దవాక్పురుషః । శిఖా సూత్రం యో స్త్రపక్తేః తదుపాంవేదాం విత్యక్త్వా వేదితవ్యక్తిరితి నారాయణ నాస్త్యపక్త ఏవ । ఏతద్వ్యాప్తా ఏషం తదర్థం భవతి । పురాం పురుషోత్తమేనాచార్యం స్త్రీ మహాపర్ష

సూత్రితి శిఖం ప్రత్యక్షం । తదేవాపత్రాం త్రుంటితాంబ నేనంపుత్వాశి భాం సూత్రే పరిత్యజిత్వా కాషాయం ధారయేత్ । ఉర్ధ్వ గోపవ్య ఏకే దండం బిభృయాత్ । తదనంతరం ప్రస్థా శిఖ్యత్వేన బహు — వాంఅభవతే । ఉపధాన్యం భగవద్గీతా సూత్రం యదాచార్య ధాచర

తిస్రో ప్రాతఃత్రైవేత రాంబనః । సంయత్రమర్మాణాం కురుతేలాం కన్నదనువర్తతే ॥౧౧॥ తదనన్వధాతే త్రుష్ణా విజ్ఞాయ సైత్యాదిర్వ్యాసూత్రాన్ క్షేత్రిందుబ్యభామాంసా కత్యక్తైన వాక్యభాష్యతాని । వృత్తవృత్తికారేణ వాంపరం

వాదక్త త్వవాదావనాదిత్యః । మాంద్యోత్స్యసిరా ఇతి శ్రుత్యత్వ క్తత్వాత్ । వాంద్యాం వాదిపుతే మాం సుతవెంచే । ఉపయుక్త్వా నిరీశ్వర హంసమవరామాం గచ్ఛామాం తజ్జానాం ప్రతి కృతం । ముమ్ముక్షాన సత్త్వమాంపాద్యే తి భగవదుక్తం తత్వ

వాంఛితం । ఏతస్మిన్నంతరే ఘూర్జరదేశే అణాహిల్ల పత్తనాపుధేరంచ కశ్చిద్బ్రాహ్మణో బభూవ । తస్య వృత్తిజ్ఞం కులవరాశ పాలనామాశిత్ । తంకశ్చిద్బైనః శ్వేతాంబర హంసమునామా నాపాంసవాశ్ర స్వా ఏకదా రాజకుమారేణ రామత్రిస్తతాం

28

ధః। యూం చెం సం ప్రాం ణార్ణం చంద్ర వంద్యులం గ భితమితి సచ్ఛేద ద్రష్టం॥ జీన శాలాంతరాం వహాం గత్వా ప్రబుద్ధైన పాఠకః। దృష్ట్వా స్వప్రతివం రుద్ర దృశః స్వ తన్న దద్రష్టతి। తచ్ఛ్రుత్వా హ్యాం వసూం రిణరదు కృపాభిః। అస్మాకం తుంస్త్రా పితః। తతః కద్దీకం

వూర్యం స్వస్వరూపం గతః। ప జ్ఞాత్వా శిఖ్రానెల ఖ్షివాక్। రాజపుత్రి కాంత తెూం వన హాం చింతిం తం ఉదిత నవిత రైన్యనం హాని వృష్యమి। యూ స్నాన్న రత రాం ధాం దు వ్రజాం జ్ఞ రాజ్ఞి ప్త్రా క। తతో హాం వసూం రిణ ష్టశి ష్యం ప్రెషయి హ్యా వసం వృ

నితేజ్ఞతి। వృష్టస్థేకు। భూజరాజపుత్రాం యు స్వప్నే త్యంయూంద్య ష్టంతె నసప్తమెం దివసే తేవ రాజర్యం ధవి ష్యతి। యదిస్వప్న దర్శనాదనునిద్రాంతరాం తితహిర్ స్వప్నే నిష్ఫలాం భవతి। అతెూం వుంయూంరాం ఓతూం సి। యదితవకా జన్యంభ

విశ్రుతహిం వందాం జహ్నే తేన త్వయంయాం భావ్యం భవిష్యామ్యాంతి రాజ పుత్రీం ప్రతి జజల్పే। తతెూం ఘూంజ్కరాం రదెశేశః హాల ధర్మ వంవాపు। కేవ యూంర తాం లాం రాం జ్ఞాం బభూ వ। తతెూం హాం వం సూం రివచనాత్। స్వ దేశే వధ్యై మీంవరాం

సకలైః స్తవాం సుంపతేసాం ఖ్యయాం గవెదాం త్త సంజ్ఞాని వెదవ యూం లాం విని షం ధ్యేశనా నినా శస్త్రనాం రయు। వితష్ఠ న్నం త చెత్తి సూరత్యం సహ్యం శైరాం దెవప్రబాంధ నాంవాం గాం డె ప్రాం దుబనే భూవ। శ్రీ కృష్ణ దైవపాం యునశి హ్యై బ్జై మినిరితి తస్యాం సోం భక్త్యా

చార్యో బభూవ। తాం భ్రాత్రా కాన్యస్య మాంగలార్థం భాగ్యమితి ప్రోక్తం। జైనేన పుష్పం జైనే ముఖాం జనరదేశే సమాయయౌ। హేమసూరిర్నిరస్య స్తవం ప్రోచే। దృష్ట్వా పృష్ట్వా చ। కాంచయమాన్వామితి। తామాహ చ తమః। ఆహాం జైనదీక్షాం కామయే। తదాభికర్మ
౧౪ యయౌ తా। హేమసూరిరాహ॥ యయౌ వర్షంయయౌ వత్సతే ఖ్యా తాం। ప్రశిష్యాం కృత్వా శిష్యాం కరిష్యామి॥ తతో వర్షంయయౌ వత్రాభాగ్యం హేమసూరి కృతాంతవాం। తత్రాబది తెరచి శ్యాసా। తతః ఏకదా హేమసూరిర్నిజైశ్వ దేవతా
మద్రావతీ శక్తిని త్యక్త్వా సమారాధయతి। తస్యారాధనకాలే తావ పమధ్యనిశా। యయౌ ధ్యానం విన జానాతి తదా మదిరాం పానే కతుర్యమారభిం। తాం భ్రాత్రా మదిరాం దత్త్వా। దేవత్ర(ఎ) బాంధైనే భోజయాంప్రీతా। జైనైస్త్రేతి కృత్వా ధ్యమిత్యుక్త్వా। తత
29 త్పూర్వాంద సోహం హేమసూరిర్నిరోవేదదేవ బ్రాహ్మణం యుజ్ఞనిందనే వగారల్లం। తదాబభట్ట చార్యస్య నేత్రం యయౌ బిందవపెటు। తత్రవృష్ట్వా బ్రాహ్మణాయ మితి హేమసూ రిజుచాంచ। అహం జైనవక్షైన గాంగనే ముఖాం। తతోనార
యయౌ తత్ర వ్యాః। ఊరతత భూపతా చౌరక్తం నిర్యయౌ। యమూత్రా సారక్తి త్సతస్త్రీ తస్య పుస్తకసంగ్రహం ఆకిలత్। తత్పుస్తకం స్వాలాం కయతాం చక్షైన జ్ఞాత్వా జైనమంత్రైః రజైన రాంజాం వసాం క్షుల రాజస్యహం పశుమాం సమర్పి హేమసూరి వసతి రాంహాచ। తస్య

30

రాజ్ఞః రాచి ప్రాజ్ఞీ ప్రైనధర్మేణ రాజ్ఞ వేవతే తెన్నై। సాం నిత్యం సాలగ్రామార్చనం కృత్వా। భుంక్తే స్మ। తదారాం నిశ్చైక దానపాత్ర ధర్మాన్ వితేతుం। కించ కో మార్కణ్డేయాగ్ని వేదానుష్ఠితే॥ తప్రోత్రాత్మ ధర్మ్యం చారిత్ర్యశ్రోత్రా ధర్మాంవితేం। తాం విహాయ దవ

రాజేం పైం ధర్మ్యా రాజ్యస్త్రీ భూంతలె। ఏవము క్రావ తన్హా దధ్విప తిత్తేః దయం విపేదాం ప్రవర్తాం నాం న్యూం తపింక పతనై వృత్తి త్యమార్గస్త దయం చే తిసంప్రైహాం వచనైర్నైః పేవు క్రోధము వి ని నేకం తేం తద సుదయ ధర్మాం ప్రసనబా నాంతితధర్మాం పతనెల్ల

లం నిగ తేంచ చారి। ఏకే దారా పెశ హాని తులసీం వేలక్ష్మీ దల ప్రైః వతన్నత్రీ భక్తేః సాంవయం హా వెప్యా స్పృ వర్తి కృవాం రామ తేః। న తులసీ పుత్రేం న్యపిత త్వా పను శిహింతం కృత్వా జి నివసు సాం హిం త్రదాం ధ్రుబె నే కేత త్ర హాం హా। ఘెరాం వాంలా

రారెాం త్రైనాంద న్యం ధర్మ గం ఆచరితి సనే గుణరం చెర్పా రాం చెప్పహాం నక్రతే తత్త్ర దయం యాక స్యాప్రకృతిక దయం దయం అసిం తరువు భు పృష్ప వర్తి గాం హాం। ద్రైదైవ త్రైవము బ్రాహ్మ। త్వ వు వి బ్రైనే సాం సిల హేరాం జిశమ చెనెని వెదనిం దయ్యం భక్తా అ

లం। సతన్యం వద। కాం వి వైష్ణవాం క్షి। సనే వపరుం నిక ధర్మ శాస్త్రము। భృ ప్పవర్తి గాం హాం। అక్షరాం దైన్యక ఘట్ట ఆహాం। వుదీం చాయ్యం తలలసీం పుత్రం తవె భార్యాహాం స్త్రై న తస్త్ర్యైవ దేంయం। దాస్యాం విరాంతిమోంలాం రాం చ ఆహాం। తతః కించ కరాం మాంలి క్షేత్రే

కంలిభితాత్రిషితవాన్ రాజ్యపితంద్యష్ట్వా తవమాం కాచరతాంవమం సతతెం అస్మాభిర్నెం వెదండ్యతాభరాజ్ఞా న్నపెరితస్తతః అన్యథానం తుమంశకత్రతాత్ । తదైతన్ తాను ప్రాప్యానావెషం కృత్వా అజ్ఞానెన తదంలి ... తెతాంతాజ్ఞ్యా తెథవర్తతః
చ్ఛంటరతాంవమంసా । తతెంభట్టిష్టద్గ్రహెం అలక్ష్మీతెంవాసి తే । వశాస్త్రదాన్యద్యశొంంన్దదాం హెంవం సూతి తినరిభైనవశీకరణాయంత్రైః కత్రతాన్ రాజ్ఞా చాహెంబక్ష్యింతా తద్వచనంగనూంకారయిత్వా తాంజ్ఞ్యాన్త్రైనరాంబజ్ఞాధా
౧౫ హెంబక్ష్యః ఖైనకత్రతెంత్యహితః తతెంప్రెషీరాంక్ష్యందనంరతెంతాం ఙ్ఞ్యాంకాలజ్ఞ్యకస్నవంజ్ఞ్యాని తత్ఖైతుం హెంవంసూరిశః పఠష్టాంకధంవిఙ్యకొంషవిహ్యవమాంతిహెంవంసూరిరా హింతత్రైంతాలప్రరుషదానెవిడనరాంతెవిశ్వతితి । తతః
౩। కాలపురుషంవిన్యారుకేవివిబ్రాహ్మణావటుకంబజ్ఞాతాన్యయ జ్ఞాపవితాంవిధారయిత్వా గాంరతత్రిమంత్రంపృష్ట్వాకమ్యారాంకధంయిత్వా తస్త్రైకాలపురుషదానెంచా పీతం । తత్రైవానెరాంజాతనరాంబయతాంల । తతెంతాం
జ్ఞాపునసివిచారస్యమెజని । నబ్రాహ్మణంసవంశకచిదస్తి । రతెంభైర్యాదాం నెదత్తైవిజ్ఞ్యకాంహవమాంసం । తతఃపృనః దెవప్రభాంతెంథాంచార్యాః కత్రతః ప్రారసుక్తిత్రైః శ్రీనలనింహంప్రసాద్య కత్తైప్రాంసవమాంరతాం తః । బహుభిర్జ్ఞ

32

ప్రైత్యం శిబికారూఢః శ్రీ నరసింహతి తిథౌ చేపాకత్రం యోగతుర్యమార్గశ్చా। తదా హేమసూరి శిష్యైన్య మాగత్య యుదాన్న పక్వాంచ వతి। తథా ఏవం త్రి విద్య యౌరక్తవత్తం రాజ్ఞి న్నవశిష్య శ్చి చార్య వివేకపు ధాచార్యం త్రిపాఠ్య యోతః కునలాధిప్త

ప్తం తత్తేం భట్ట చార్యైః కాం నా శిశే శఫలా న్నబి మంత్ర్యక్షే। పక్షైం త్రుహితా నివప్రేరితాని। శ్రై నాం నాం శిరః సంయుగపత్నైతతః శ్రై హర్య ణ్య మాంనైం సమె తప్యథె షోంపోంహె ప్న్యమంత్రు చాం తాం దూం దిక్ష తః। తతాం ద్భితి రెమెన్న బి వస

క్వతాంస్నికాం। సర్వైశ్చాం ప్తాం ణోం రాజసభాం జిగ్ష్వః తా నాగతాం శివక్షేశ్వరాం బ్రాప్తే గోవాంది సత్మితిః కవతా। తం ద్యప్త్వా హేమసూరి ష్ఫు కారశా। శ్రైం తి విదాంబ్రా ంష్వాంక్షెనతి శ్చాద్ది వం ప్రాం నాం ఖ్నాం బితం। ప్యాత్తెనకథితది

మద్యవాంవాంన్యా ~~స్రా ధోంకశ నారతం వితా। తప్త బాం వాంవాం~~ సూం ఖిరాంహాం యుద్యద్యవో ర్ణం మాం సాం న్నప్యాతహింనవతసహా స్రుని మ్నగతేనశి ష్యత్రుస్రకా లాం ప్రవిశాం ము అన్న ధాంత్వం తథి తాన్య ముతిష్టాం ప్షాంన్నై రబ్ధి కవతం। లచెయాం హేంమ

సూరి శోనై ప్యే ప్టదెవతాం ం లద్యాం వతిం ష్మైలతాం తన్యః కుం ప్త్రలం ప్రాం ధః యిత్వాని శాం ముష్టె గనసెచంద్ర బింబవత్రుచి తః। తతలప్త్వా స్మైజనాం పాన్ణ మాం సిం ం వెనిరే। తతాం దెవప్తు బాధాచార్య నానెవ ప్త దెవతాం సెషిం ప్తాం వచనెనతప్తుక్తి కుం ప్తలం

విజ్ఞానముద్రాబ్జైః నివేదితం। దేవద్వాదశాంతేతో జ్ఞానాస్త్రకాళాంస్వనాథికే॥ తస్యాజ్ఞా విలోమకే తేన తద్వైవ జాతుం। తతో హోమసమారిణీ విధాయ్య గతేన్ప్రవేష్టుమాకబ్జం। తతో గతేజలస్థే హోమసమారిః సర్వైన జన్నై స్వమేత్య ధర్మస్య తత్త్వం ప్రత్యక్షం। తే
న పూర్ణస్థానం యుక్తమితి। హంఇ భూగిరథీ హంఇ విన్ద్రాప్రోక్తం పెంతే జ్ఞా గత్వా యదు భూగిరథీ హంఇః। భూగిరథి హరిప్రేమాః హరవెం తేజ్ఞా గత్వా యే ॥౧౧॥ తన్మన్త్రేష్వధిగతేతః పూరి తేః। తతో రత్నపూర్ణానాం దేశేషు నతాం బ్రాహ్మణదర
౧౬ రతుః। తేషు కైకస్య నః సమాంగతాః। తతో వేదేన్ప్రముఖదీర్ ధర్మః సమవర్తత। ఘూర్జరదేశే వేదాః ప్రవర్త్తా। పరంతు పూర్వస్తా ప్రాహైస్నవశావదర్శనా న ప్రవృత్తా ।భట్టాచార్య శ్యామాహంస కర్త్రభూత్। యాం రామానాది వేదాం
33 తస్యాపి ప్రవృత్తిరభూత్। యదా భట్టాచార్య జ్ఞాతం సోఽఢ్ర లం విదుం పద్మావత్యా శ్వేతం ప్రతిబింబాయుతం। తదా పద్మావతి సరస్వత్యైవ శాంసభ్యా। భూమాం తవ తతారేతిసే భట్టాచార్యస్య సుతాం భూంత్। బ్రహ్మాణాం వేష్యు రేవ్య కనా
మాంకే శిరస్థం ట్రస్యాంతే వాహి ఆహింసా। సా తస్మై పత్త్రి త్వైన దత్తా। తదా సాథనే మహాఛత్రవంశాంతానం హారే గాం గృహీత్వా మాంచితకే మాం కన్యాన్యహాం చిహారే। తాం సాంగ్యాం తస్య సతిరభూత్। తతో భక్తేః స్వమనసి విచారితం। మయా ఘూర్జరదేశే వేద

34

మాం నగస్థాం ప్రణాంయయుజైన చా పస్త్రాణ్యవలోకితాని। పాంచక్షీ శాస్త్రావలోకనైస్త్రిత్రదేశఇతి నర్యాః। తతః ప్రయాంనేపమితాన్యన్నైత్రదేష్టుమాం శక్యః। తదా తత్ర శంకరాచార్యస్సరామయాతః। వివిధిషు రేహమస్థితన్యవాచే। తదా చత్తి రుక్త్వం త్వయాం నాం హ్వ్యం నంతవ్యం
తత్రమమభాంమాంతాస్త్రివిరాదం కరిష్యతీతి। అహమన్నత్రవెష్ట్వా మి। తతః శంకరః శాన్త్యం నతః। సురేశ్వరభక్తి స్సార్థ కం వివాదం చకార। సావపి ధర్మస్థ తత్పత్యైవ కల్పితా। శంకరః పరాజయం ప్రాప్తం పునర్నవ హాస్థ భవతి। సురేశ్వరః పు
రాజితవికదండి భవతి తివణాః కేవలః। భక్తిమతఖండనే శాంపత్ర దానపైర త్యాజ తతో విపాదె జాతె శంకరెణ పరాజితః సురేశ్వర ఏక దండి బభూవ। తతః శంకరోగాం పకెనర్నె ఖ్యా శివద్రెత్రండత్రె నాన్యం దిశిజనామ। తత్ర గత్యా శి
ష్యచతుష్టయం ప్రత్యుపాచ। చతుర్ష్వపి దిక్షు సుఖాసనాం రమాం షై వత్యి నేనత్యానవకత్రె పామరయాంపా దివంత రంస్థ పనిరవ్యం। సంన్యాసః శిఖాస్యాంత్రొ పతితాన్యనేనై కదండ ఏవ ఇతి రాత్త్రౌ శిష్యా నాపాం జ్ఞాదంత్వా। త్రైరా
జ్ఞానిరనినైల తాప్రాతః త్రమాణాం భవామి। తె షం పందెంచి కా మధునామ భవత్యేన పిశంకరాచార్యైః కృత సంన్యాసః। తస్య నిశిత్రి రామచంద్రః ప్రాదుర్భూయ వామాక్ష్య మాంహ। మధ్యాత్త్యంయాంనసంకర వచనేన స్థిత వీత్యం। యంతెం భవః

౧౨
౮౫

స్వనామధేయం శ్శః। తత్రం వైష్ణవ సంప్రదాయ ప్రవర్తకా ఋ। శంకరకృతం వ్యాససూత్ర భాష్యం తు తద్విరోధా వ్యాసాలఙ్కారం ప్రాకృత పఙ్క్తి కల్పతరు తత్త్వదీపికా సిద్ధాంతానుసారేణ ప్రసాద్య వ్యాససూత్రార్థ వ్యాఖ్యానం తత్ప్రామాణి సిద్ధాంత గ్రంథం దయా విష్ణు। తథా అన్యా
శంకరకృతం దర్శితం। పూర్వం విహాయ శ్రీరామ దర్శిత వర్ణేన్ నా వైష్ణవ సంప్రదాయం ప్రవర్తయామాస। శంకరమతే తత్సంప్రదాయ నామ తేవా వ్యాపి విరోధః। సతేషాం ధ్యాచార్య సంప్రదాయోత్పత్తిః। అస్త్రదత్త్వ నోక్తాః చి
ల్ప్యయం గచ్ఛత శిష్య పూర్వం। ప్రాచీన కల్ప ప్రావాను జన్మ తి బ్రహ్మా నైవం బహూనాం। తస్య లక్ష్మీం సమారాధయతేయం। లక్ష్మీ సంప్రాప్తవర్ణ। పత్ని వరం బ్రహ్మ ప్రాహిత్య ప్రా చ్చి తేనోక్తం దేవీ భగవదక్షం వద। తత స్తురానే ఋజ
దేవ జిజ్ఞాస్యం తథాంగ రుద్రేన తస్మైనారాయణ సిద్ధాంతస్య మహితం। తస్మాత్సంప్రదాయః ప్రవర్తతే। తే వైష్ణవాః అధ్యాపి దత్తం నిత్యం దిశిత్ర సిద్ధాః। తత్సిద్ధ్యై వైష్ణవ సంప్రదాయం తేన విద్ధిలీ శ్రీ రామానుజాః। అనన్త ప్రత్యర్థ రామకృష్ణ
తా। శ్రీ వైష్ణవాః శ్రీరాయంతే। ఇతి శ్రీరామానుజయ సంప్రదాయోత్పత్తిః॥ శ్రీ కల్పాన్తం నవమం అస్త్ర దత్తిణి పద్ధ పేం దూరి ప్రణామ్య మనసే ఋం తత్ శ్రీ విచలా ఖ్యం భగవత్స్వరూపం తత్సుచ్చి రేకక్షి స్నిం దావి తన్నామ వా ర

బ్రాహ్మం కారాం బభూవ । తస్మై శ్రీ విచె వెనష్వనిధ్యాంతే ఉపదిష్టః । తత్శిష్యో పితత్సిద్ధాంతాన్ నసౌరేణ స్వసంప్రదాయం ప్రవర్తయామాస । ఏవం త్రివిష్ణుస్వామి రామానుజ మధ్వాచార్య నింబాదిత్య ఇతి । చత్వారస్సంప్రదాయప్రవర్త
కాః దాంత్స్యేకత్వార్యః । ఏతన్నిర్వ్యదీక్షితాం శ్రీభాగవతవ్యాససూత్ర భాష్యం చ తుష్టిఃకస్వసిద్ధాంతవిరోధేన కల్పితమతిర్నా నిబంధకృత్ప్యదకృత్య దశకాః । తదావకల్పితేన నిత్యస్మైమి త్రినేచ్చకృత్తికారైర్వఘసస్వనోత్ప్రదాయం । ప్రవర్తంతి । యు
ధోక్తం పద్మపురాణే । చత్వారస్తే కలౌ భావ్యాః సంప్రదాయప్రవర్తకాః । విష్ణుంతిప్రనిధ్యాస్యస్వకలెపురఋషిహోత్తమాః ॥ ౧ ॥ తద్యథా । ఏకదా । మధ్వాచార్యః శ్రీపురుషోత్తమాయతనం జగామ । తత్రాయె భగవత్సె
36 వకాః । బ్రాహ్మణకాః తాన్ప్రత్యువాచ యూయం అదీక్షితాః । అదీక్షితైర్నభగవత్సేవా న కార్యా ఇతి ॥ తదా తైరుక్తం శ్రీజగన్నాథస్యాజ్ఞయాం దీక్షాం గృహీష్యామః । తదా శ్రీజగన్నాథేన స్వప్నే తాం ప్రత్యుక్తం మధ్వాచార్యాత్తత్కృష్ణమంత్రం లభ్యం
దీక్షితాన్ కేవలాద్వైతదీక్షితాం ఏవం మధ్వాచార్యో భగవత్సేవాం ప్రతిష్ఠాపితాం । అదీక్షితస్య వామోరు కల్పితం సర్వం నిరర్థకం । పహరణం నివంవాచ్యేతి దీక్షాహీనానాం వ్యర్థతాం నరకం ఇతి । శాస్త్రైకథేయముక్తం భగవానాహ । ఏతత్ప్రోక్తదనస్తి దీక్షితాః

37

ఏ వైష్ణవాః। అత్రైవ దివ్యప్రబంధానామధ్యాపనాచార్యాః హి కే వైష్ణవాః। అత్ర పదివ్యప్రబంధానాం మధ్యాపనాచార్యాః హి కే వైష్ణవాః, కే అవైష్ణవాః ఇతి సంశయే కథం బ్రహ్మణ ఇతి। తేషు సంప్రదాయం చతుర్థ్యం సాత్త్వికః శాంతినః। తే వైష్ణవాః

మధ్యాపనాచార్య ఆపాతకే తే సంప్రదాయాః భగవానాహ విష్ణు స్య మిథ్యా ఇతి తోయ్యాం వానవ బః త్రితి తోయ్య వ ధ్యాపనాచార్యాః మనీషాయా నిందానిత్యః ఏతత్సంప్రదాయం ఏతే వై ష్ణవాః ఇతి శ్రీ ఇతి నస్య ధ్వాన్యాత్త్కే తే సంప్రదాయాః చతా

రః ప్రసిద్ధాః। చతుర్వేదసంప్రదాయాః। ఏకైవ తే నోచ్య ద్వితీయస్య ః స్వరూపం త్రితయ త్రకారః। చతుర్థానాం దృతివిష్ణుస్య మిన చ పసంప్రదాయం శ్రీ తన్వం రామానుజస్యైవ సంప్రదాయాంతానాదేః। మధ్వాచార్యస్యైవ సంప్రదాయః ప్రకా

శః। నిందానిత్యస్య చ పసంప్రదాయః స్వరూపః। ఇతి ప్రాచార్యాః। స్వరూపప్రకాశౌ విచ్ఛిన్నౌ కాలే నంతు మధ్య చల తీర్థాచార్యాః భావాం శాస్త్రవ్యాఖ్యానే నిబంధాదినవర్తితే। ఏతే ఏ లూలసంప్రదాయాంతే శాంతినః ఏవ। పరం తు పూర్వా

చార్యనిష్ఠాం తతో వైలక్షణ్యే నస్వరూపం వివర్తనాంతరం వసంప్రదాయాః ఇతి ప్రోచ్యతే॥ నరసింహస్య కేవలమాత్మస్వరూపే అత్ర సంప్రదాయాదిషు కావిచారః॥ ౧౫ ఇతి శ్రీ సంప్రదాయప్రదీపే శ్రీ వల్లభ దీక్షిత సంప్రదాయాంతోత్పత్తి నిరూపణం

38

స్నామత్రితయస్ఫురత్కరణాంగాక్షే ॥ శ్రీవల్లభాంఘ్రియుగమమదియహ్యాహ్వాదీక్షేకాస్త్రిగాపికాహ్వదయమల్లాలరాజహంసః । సత్త్వైసతెనమమవాంఛితదియవ్యవల్లత్తరసత్కాలక్షాశ్చముపయాంతుయదాద్యేతాత్ర ॥౧॥ అన్తిదత్తౌనిరూపితంహితంతా

థితాదాజనపదః । యత్రిబ్రాహ్మణాః కథింపరాధాంయ - వైదికధర్మనిమనంతిష్ఠంతి । యత్రాస్మిహేత్రంయజ్ఞకుండెషుహవిషిహేయాంయమానైహామాయాంథకాశిరా ప్రాదితదృష్టిః కలిదోషతరంటులాంయతే । యత్రాదావ్యపిపి

దాంసవిందయాంవర్తంత్రే । తత్రబ్రాహ్మణానకలసత్కలంకలేత్తి లక్ష్మణాభట్టకులకమలదివాకరమార్తండః శ్రీవల్లభాచార్యఃప్రాదుర్బభూవ । అహొకలిదోషతరంగత్రాథనాదపెరాంస్పిపృథింగమితేస్తెవైదికీ । భక్తిమార్గాసవ్య

నవతరైవచాకాశవాణ్యః యదియప్రజక్షేతి ॥౧౧॥ ఎకదా తిలంగదేశాత్సలక్ష్మణాభట్టదీక్షితైః పుత్రక్షితిభిఃసహకాశ్యాంసమాగతంయద్భోక్త్రేగాహస్థ్యపాల యామాస । తత్క్షణ్నతెరెధర్మపత్నిసధర్మంయద్ధారః । తతః పర

వత్రేభంజెనగాసాతః శ్రీలక్ష్మణాదీక్షితైః । ప్రయాగంప్రతిచలితం । తత్రన్నాతాపితాసాధదక్షాణాంప్రతిప్రస్థానమాదేశే । చంపారణ్యవనెనప్రసవమాహెనబాల్వివ్రసితం । తతేయాంమపాతకుతెవెతరుపత్రాన్యపస్థాప్యతత్ర అమసహితా

౧౬ ముక్త్వా ముక్తాను ధర్మప్రదేశం గతాం ॥ తతః శ్రీపాదాన్ శరణ్యాం స్వమాం గతాం । ఆనందాది భూర్ణ వాంఛ్న వేదశాం హ్యది ప్రసన్నతాం జాతాం । తత్ర ప్రిత్యా ప్రతేంకాం స్వాహా । సకాంక్షర చక్రం నివృత్తం స్వా స్వరూపం జాం తు । తదా లక్ష్మీ కాం విద్ధి దేవతే । కాళీం ప్రత్యాం యంతు

త్రిగణే ముక్త్వా తత్త్రాం యంత । స్వానే ప్రత్యవాం చక్రాణాం సర్వే తిష్ఠం తు — పశ్చా మంత్ర గణే ముక్త్వా తస్య కేధృశేం వృత్తాంతః । ఇత్యుక్త్వా వధూత్రా స్వాంకోదిదర్శ స్త్రీ ప్రస్థితా । తత్ర నతా వమహా — జ్వాలాం విరాజితమస్న ప్రాం జ్ఞాం । దేవ్య శతం । ఆహంతు శ్రీ ।

౮౯ ఆహేరవం చిత్రముదం చక్రాణాం నాన్య ఆనంద భూర్ణ ముక్త్వం తేతే మంత్ర — జ్వలన్ని వద్య శ్వేతే । అతో వాం నం షేంయం గణభూర్ణ జీవన్ని వతిష్ఠతి । అద్వైతం నేతాం వ గృహం యస్యా వైం జాంత కర్మాది — సంస్కారాం శ్రైః । కరిష్యా దితి గృహం ప్రస్థితాం గృహం న

మాం గవ్య తితి స్వధుల దేవి తాన్యజాంత కర్మాది సంస్కారాం శ్రైతు — ః । తదనంతరం శిష్యాస్తస్య వల్లిధి తాం త్రితాం వల్ల థ ఇతి నం వాంచ కౌర వవం ప్రమె నాం పంచ మెవ షేన జాతె తత — ఉపనయనే వతితవాక్ । తదా తే స్వ వరా సంకీం ప్రజ్ఞాం

దృష్ట్వా లక్ష్మీం గాంధ లైబ స్వహ్యా దివిచారితం అహే సంప్రతి కలికాలం ప్రజ్ఞాంయం వమహేనంధావ । ఏకోం రామ వతిసేన ఇత్యంహం న వెర్తితి సంచి తాన్యన్ని హెత్ర శాలాం యాం భూ వెతాం శయన నంచ కార । తదా రాంతై । పజానై తంయాం వెర్తి మదాం నంద మాం త్రి కరం

50
పంచవయోపెందరాంబి భ్రత వక్త్రవరాంప ముఖ దెవాన్ని భిక్రరాంప స్వప్నె ప్రాదుబ్ర భూమా పాంచ। అహం మన్నిచ్ఛేగత దాజ్ఞంవరత వ ప్రత్ర తాంగ తళ। తదసంభా వాంనిస్సందేహేశ్చ వెత స్వక్రాన్త కర్ణం ఏతిహాన్తే తృవపష్ట వస్త్రాం తం లక్ష్మీనాం చక్రైం స్వపత్నీం ప్రత్య
వాది। తదనం కిం యస్యత్వాలె గతె సతి లక్ష్మీనాం దిక్రీతః కాలధర్మ వరవా ప్రతిపత్తి త్యారతాం కిం కింవిరయిత్వా కాలత్రె వెంకామాం సచతుష్టయం మదివ్య సంగం నైవదానే ధిత్వ సర్వ కాశ్యం తీతవార్। విత్తమాణి నింయస్య వాదిభావ్యం సమా పన్న వాదస్య త్రి
జైమినియు సూత్రాక్షా తవకాశ్యర్క విలపాంతం బది సూత్ర వాక్య ఖ్యాంస మాం ప్రపూర్వమాం మున్నా మవలాం కన్య నాతి ప్రసన్న మనాబిధాంవ। తతః స్త్రీరక్షిత ఫక్లిష్టవం తంత్రం శైవతంత్రం ప్రాభాకర కావ్యాంబిష్వ వెతాద్లల రూథాదికాం స్త్రా
గొదిక్షా స్వాదిరావాంస్త బవంధాపచార్య నింబాదిత్య స్త్రా స్త్రి త్యాదిభాష్యసిద్ధాంతం పరిజ్ఞానం వాంయాం వాదినాం దక్షి గో పథి ప్రవర్తిం స్త్రీ త్యాదక్షి గో మధ్యప్రస్ఫత॥ త త్రిగత్యాది వాక్య పకె సమా యాంతః తత్ర కేన దేవ నావరా
జావర్తతె తత్ర మధ్వాచార్యమాంగతి బిర నాశ స్త్ర బిపం స్త్రీ వాక్య సతి ధర్మ నాంమాం యతి వర్తతె। మాంవంబాది గజాదికె తెంచ నాశ్చె నైసంహ్మా విక్రమః॥ కల్పితా దైవమాం యనోం వాక్య సాం వాక్య సతి ధర్మ స్థలం యతె॥౧౧॥ తత్రరా జ ఖాంతరాం వా

ఠాంవాది తత్త్వవాది నైరా వివదదవరాంన యెరాం॥ షడూర్మిసత్వతిథానితదా శ్రీవల్లభాచార్యశ్రుతేః। రాజసహృదాం వరాం విద్యావివాదౌ సిద్ధాంతతెరాం రాజహ్యావరమార్గేషమాంగతాం॥ తతొరాంచాద్వరతాం బ్రహ్మరతాం శిక్షాం ప్రభూణాం విలాసైర్భరాం జాంతం ప్రతివిశేషితః। తథాప్రభాద్యాత ద్రవ్యవిఘ్నస్త్రైః హ్హ
తాంతదారాం॥ సభ్యాం వరాం ప్రతిష్ఠితః। తన్నివాదె వరాం యరాం వాదినాంత త్యాం విజితః। తదా శ్రీవల్లభాచార్యం వరాం వాదిన వంబ్రువిత్। వయజితె జితం మాం యం వాదా॥ పూర్వం త్వహిం శ్రీవల్లి భైస్సహాంతత్సర్వ వివాదః॥ సమజని। శ్రీవల్లభైజిని మాంయరాంవా
దన్యరాయాం నైన జితః। తతొరాం రాజా శ్రీవల్లభాచార్యం కనకాభిషేకం కార్యయాం వరాంస। పశ్చాద్విజ్ఞప్తిం కృతా సోయమన్నైత ద్రవ్యమంగీకర్తవ్యం తతః॥ శ్రీవల్లభైరుక్తం వతద్రవ్యాః న మెంగీకా కంచరాం సర్వాం స్వామ్నే జలవత్। తతొరాం శ్రీవల్లభాచార్య జిజ్ఞాయాం త
ద్రవ్యం పూర్వం వివదమానానాం భాగ్యం ముదాం భాగ్యం దదౌ। శ్రీవల్లభాచార్యభిప్రాయాం ప్రవర్తితమమాంకె భి। తత్ప్రత్యావాక్యసత్యద్వైః సవశిష్యైనారాం జాజ్ఞసహ। సమాంగత శ్రీవల్లభాచార్యాత్రాం వరాందినన్నిత్యక్షేత్రాలక్షదంతం। తత్ర బాల్యసత్పూజ్యైః శ్రీవల్లభాచా
భావమతాశికమవెరాం కర్తవ్యనిబిపూజితం। ఎతెమహాసభావాప్రతినవసంవిజ్ఞప్తిం వదికం కర్తవ్యమెవెతి। తత్పూర్వకం కృతంతంయదా భగవదాజ్ఞాయాం వంహరదెవాం కైన్నకంకరాంచాం చెన్నాంధగవద్వాన్యంసేవ్యం పిబెనైరాం బ్రహ్మతిః। ఎతత్స్థానం కృతైరెవిష్ణుస్వామి తే

42
సుగ్రీవాంతు ఇనాద్రా వివదేశింత్యెన్ బిల్వవంనకై నజన్ భ్రమణం రూపవిష్ణుయుః శింభగవద్విష్ణాం ద్వష్టావం శ్రీకల్పం ప్రత్యక్షం నేంచుమాం నిజభూతత్త్వపార్శ్వే నతి । తదానస్యక్షే భగవతాం క్షంభ విష్ణుదేవక్షే నఋగెదుమ్మఖాం త్వదేవతాః శ్రీ నల్లూడిరూంపెకామాంత్రు
దుష్టలపెనంజీవాం నాంచతుల్లనేక్త్రం కెవలంధక్తిమాంనెనే నోర ద్ధరిష్యా మితదాత్మజరూపేణ ద్వాత్రింశల్లక్ష జివానుద్ధరిష్యామి । అనాంత్రై బహుశేరోంజీ వాక్ తత్పుత్రాదిరూపేణ ఉద్ధరిష్యామి । ఉక్తే తం ...
యాంస్త్రీస్త్రరామానుజమానిర్ణయాఖ్యసల్లక్ష్మీం పాత్రకల్పియాఖ్య నింర చాదిత్వమానిర్ణయాఖ్య సల్లక్ష్మీ । కల్పింయాఖ్య విష్ణుస్వామినిర్ణయాఖ్య సల్లక్ష్మీం సంకల్పతకల్పింయాఖ్య । ప్రక్కే జిద్ధాంతరాం ... నిర్ణయాఖ్య నాం । ... నరుడాం ...
తాఖ్యచార్యాః । వాంధయుహాను వంద్రా మనెవ నాద్యాచార్యాః మధ్వాచార్యం తరాంనిర్ణయాఖ్య గరోం భారతరాం మాంచరణ ఆచనాంసిద్ధాంతః । సూక్ష్మమంద ... ఫ్రుఘోక్తేః । ... చాదిత్వమా
నిర్ణయాఖ్య ... వెవైంపాసన రూపా శ్రీమల్లక్ష్మీనారాయణ రామానంభానామపాసన రూపా శ్రీరామచంద్రలక్ష్మణ । విష్ణుస్వామినిర్ణయాఖ్య ... వచ్చతాంశ్యం ... పిజనవల్లీ ... । అతాన్తి ...

౨౧
౪౩

భగవత్సు ఖంజనానాం విద్యుత్తం చేరాత్రౌ వైఖానసానాం ఉక్తవిధినా దీక్షాపూర్వం దానిసంప్రదాయత్రయం॥ విష్ణుస్వామిమార్గేణ మర్యాదామార్గనిర్ణయాత్ నివేదనపూర్వకభక్తిమార్గః। అయం పుష్టిమార్గస్య వల్లభాచార్య శ్రీవల్లభదత్తాత్ విష్ణుమార్గే నిపుష్టిరూ
నిర్ణయాంత్ర నివేదనపూర్వకే ధర్మే వైష్ణవ భక్తిమార్గః। సంప్రదాయస్య స్వామినిర్ణయాశ్చ విశేషేర మార్గనిర్ణయేన్య ప్రాణితాం॥ అయం వద్ధ పూర్ణదయాలబేకెలి దశాః వటశ్చవతృనోః నిరిక్షః। తావన్నా గారము ద్విమార్యం యుగం శంతక శిష్య భవివృతి॥ ౧౨॥ ఇతి చర్యాస్తొవ
తే పూర్ణతాం తే తస్య స్వామిభక్తిమంగళ సప్రజ్ఞతం॥ బ్రాహ్మణోనగేసమాం గత్వా శ్రీవల్లభ మహాప్రస్వత్। స్వాన్ స్థానం గత మహస్వారికలపాక్షిక్యమంగళ వైస్నేశ్రీవల్లభేంద్రవేపక్తం సంప్రతి కేవలం కృష్ణాం ప్రాణి కీర్తి నాం యోవా ఉభి వికీర్త తత వయాం భూతిం
పాండిత్వా స్వీకృతం దృష్ట్వా బ్రహ్మవాద విశారదాః నశేపదేశాత్ వ యాం శ్రీకేశవస్వామి ప్రతి విద్వాన్ పతంత దాస్యవ్యవహారం ప్రభుస్వకృతం తస్మై భాష్యవేదాంత శ్రీవల్లభాచార్యస్వరూప ఆవిర్భావ నాచార్య కృష్ణ స్వయం దేశే కృష్ణాప్రకాశేవ మాత్ర ప్రదాయ సిద్ధాంతం త్వం॥
తాపసశ్చ తథా ధర్మ భవిష్యాసితత్వాన్ తాపం తంచ్ఛత్వా శ్రావితేపు వశాస్త్ర తత్వతాం ధర్మజాతం తదనంతరం దాక్షిణవారాగత్య కంచుకస్త్రి శ్రీవల్లభస్వామిగతః తత్ర స్థానే స్వర్ణం నావినగరం తత్రాంతం నంద్యనావాంయా త్రికే వైష్ణవ దేవరహితయాపశు విష్ణుం తేనా ధర్మం

44

యునాదికమవిష్ణుక్లృప్తం తదాత్రీ ధ్యానవత్తైకల్లోక స్వర్ణవాక్య మ్యానం కవతంత నృత్తతాలాకల నస్త స్వాచ్ఛ సైలా హాసమచని అహచకింయు క్తాల మంత్ర స్థాలవర్గా త్రాహ్య హోం భవన్న బాచ్యా నచతుం శ్రీ వల్లభ నైమిత్తం యుచిశ్వ ... ఏచక్రింన్నత తెఅనహెూక్తవిధినా

రామహోనంచాం విష్ణోః ఫ్రాజాంకర్తుర్వమాం తెభో। తత్త్రికాంసాలగ్రా వమశిలాంచతుంభర్తజాం భగవన్మూర్తిః శ్రీసాలగ్రామశిలాంయహెూంతస్యమహాత్మ్యం భగవన్మో తాంతాం న్న శినవ్యక్ష్మ్యతదాం శ్రీ వల్లభ రుక్తేః। చెమాం సాం వేదవువాం చ

నవస్మార్తిమచర్యయా। అత్రావిద్రావమానందః సాలగ్రావంశిన్య యుంభుంకివత్రశిలవి నివర్త పాంత్ర తివెంయుం క్షేత్ర వహెతః సాలగ్రామ వెవిశెషః శ్రీ వల్లభ అహం ప్రతి వహం సాత్ర ద్విపాద్య చర్ణ తవమాతె నైమిత్తం యుధ్యాం క్రా స్మా

త్రై। నతదాంరవమతెలత్మ్యంనత ధ్యాంకవమతెహారా। సాలిగ్రామ శిలాంచక్రైసరయుధ్యాంరవతెసదాం। అతః సాలగ్రామశిలాయాం చిరమవశ్రీవల్లబెనోక్తం తధాచ పాదె అచెః విహారాంక వైష్ణవానాం కలివమ్మలి శిలాం దీయకరంవ

నరవంతి వైర్న్హవె బాతిబు ఖిః విష్ణోర్వార్ణ వైష్ణవానాం కలిమలవంధనె పాంద తిథేంబుబుత్థిః శ్రీ విష్ణోనార్త విష్ణు మంత్ర విలకలు ఫహారె శబ్దసావేశన్వబు ధిర్తిష్ణో నక్వేశ్వర నెతదితరణ్నె వమధింయుర్న స్వవానాంక శిసః। శ్రీ నబిన్నాదె

విరలనాథాదిస్వరూపెషు సాక్షాత్త్వం లెసం హేత్వ నిత్యం విశ్వం కార్యత్వాద్విదిన మానంతరం తాము సతదా శ్రీవల్లభ స్వరూపం పునః సమభూరాత్ నిత్యా రామానందన సంప్రదాయధ్య చ నవక్త్ర వివావెయత్త్రా నకాయి నంకల్పత్వాత్ప్యతి సాలక్షా వను విలాం స్థితి తాం। తె తెసాం
ప్రాప్యతా వృత్తితాం తూం శాస్త్రం అనుష్ఠాదంశు స్మై నంకల్పతాప్రీంబాం ంకతర వేయు భూవశి త్రాత రాం నతా। కలతాం వశ్వకని త్యాజాం తాం। తదారాం వరాం నం దం ప్రాం జాదకాసంప్రదాయము దాప్రా టంతూం మంస్వ తదాం సాలక్షా వస లాం దాప్వదశ దాంజాంద షాం
౨౨ జాంతాం తాం ప్యహ్వాల ఘుం జ్ఞా తకవరా హరాం మూం నం దత్రా తస్త్రవం శ్రీబ ప్రిస్వ కాం నతం వమహానం స్థాప్రైం గులదాప్ప న్యకర నాకె వుహానన దనిస్స వుజి శి। తతెంగ తాప్వతెన వృష్ణం। తదాం శ్రీ వ ల్లిప్తైం కవంబనాం కృం। తత శ్రీ వల్లి భస్తి ధ్యాం త్రం ంప్యాక్షి
౪౬ తాం। శ్రీవల్లభైవ సర్వం పర్వం తం భూరాం వెం। వశ్యాతెంతెంజ నాంతాం యూం వకప్రదత్ర్య కకల్పతే। ఏవం త్రిధా నవటవ్యాజె నప్రతిదాపరి ప త్రావలంబ నంబబంధాం తద్వధా లిఖతం। శ్రీ కల్పన్న స్వ ప్రసాదినమూం తరాం వాదాం నిరాకల్పతః। అథైవ తాం వుపాది
వస్తుత్రీ సాక్షి చ శంకరత్వ॥౧॥ తెం హైవి తాం వటపాళ్యా నన్రైహం చాసం వమతిస్ర ధాం। అవెదవిన్న వసం తెమురం తూం తెం చెం పెక్ష్యతః పునః। స్థాపితెం ప్రహ్లాదాం హిం సర్వ వెదాంత గాం చరత్వ। కాశీ పతి స్త్రి లెం కె సోం మహాదెవ స్తుత పృథ్వి॥౨॥

శస్య చిత్రత్ర సందెహం॰ సమాం॰ వృశ్చ తు సర్వధా। నభం వసంతెన కతేర్వ్యం బ్రాహ్మణో నామి వసంతం గతి॰ ౧౪౪౧ దీం దీ స్తువాం బి తెనాం ద్వ్యారి వి శ్వేతస్య వలయాం త్ర హీం। విద్వద్భి స్సేవనీయం కార్యం ఏహీ సన్మా నరత్నకాం॥ ౧౭౪౧ తత్ర యువిద్వాన్సా
బ్రాంహ్మణః॰ సనాసి నక్షత్రే బ్రా॥ నక్షత్రే వహాస్త స్యతాళ సవెల తాళ శ్రీ వల్లి భం॰ పప్రచ్ఛ ౧౹ క్షేం వరాం వతాం వాదేం రవెం భ వక్షి నిరాం త్రింవప తె। కోం శివక్షి బ్రహ్మవా దిం రవెం భ వక్షి స్వాకృతే। తాం వ తి దేం వ క్త్వే వ్యాః। శ్రీ
46 వల్లి భైరు క్తం భవం తెనాం భ్యవం త్తు కిం బ్రుం హ్మ కీ ద్యశాం వసం త్ర పం॰ చ॰। కీద్య క్షి వ క్షతి త త్త్వైరు క్తం తు ధా॥ శ్రీ ప్ర పం॰ వెం నిధ క్షకం బ్రహ్మ జి వైరాం వా హ్యవకః॰। తద్బ్రహ్మ వెతి వెదా॥ ఘోః చ వతి తిసః॰ కరాం చాం దెన్య నంద శిరో తి॰। త స్య తాళ శ్రీ
వల్లి భ ఆ హం। ఏవ వెవ వరాం వతాం వాం ఢాం వసం వరాం హాం॰ లివ నిరాం శ్రీ రసంతి। బ్రహ్మావాద లక్ష్యేణాం॰ శ్రాం వసం తాం॥ సత్యాం వసంర ప్ర పం॰ చః॰। షధ పురః కోం బ్రహ్మణాయ రెవ బి వక్ష తి వెదా ధ్రాంః ఘ నే వతాం। కే స్త్ర దైవహాం వసన్నె నదశి రతః॰। త దాం సహి
భైస్తైరు క్తం॰ కిం॰ శం॰ కర వతెం దూ హ్మం వసి త దాం శ్రీ వల్లి భైరు క్తం॰ భగవత్ శ్రీ ఫలరు హేం త్ర వే సస్య అ బి ప్నం వరా సురర ప్ర కేత్య తే నాం॰ వెం పరి వసాం సా వతీ నరేః॰ యధా క్తైం॰ శాం ద్వై। ద్వాం వరా దాం వసు నె భూం తాం వ కల వయాం వాం నవ హాం దిహా॰ స్వానే వై॰ కెల్ప హైల

స్వయం చేత నాన్యత్వ మయుక్తమితి ॥౧౫॥ అతో ంశత్వ యుక్తే న తత్వం వ్యాఖ్యాన స్య చి మతం। అతోంశ దాత్ర కర్తృత్వే న నిత్యాంశయోం సతాం బహు దర్శి తత్ కర్తృత్వే। బాంధవాంతు కౌతేన అథా తెరాం బ్రహ్మణి జ్ఞానైవేవ బ్రహ్మ సూత్రే ప్యుక్తా। తద్వైత స్మృతి కల్పిత త్వాం
తతో ఽప్రియా భాగే న వర్త్తే వచనే ఽత్ర మోక్ష కర్త కర్తవ్యార్థ ఏ ప్లు ఽంతం ద్యోతకే బుద్ధ్యాదిభాగే తెన్వ భూనా హరా వధ్వశే గాంభ్సురాం ౧ నానా వంశాం ని శత్రుఘ్న భూయం శ్వాకర్యం తమోహం న ॥౧౭॥ అతోంశయోరయం వెదార్థ ఇత్యాంతాం వెదార్థేంశివ
౨౧ నుఘ। తత్ప్రతి భావాన క్రీడ్వైత్రి రుక్తం॥ అపి ఏవంశయం ఏకం పరాంచార్య దశనతం వెదార్థేంశాం నిత్యం। తం దూరాత్ కర్తృత్వ తాంఘాదం స్యాత్ వంశయ ధాం। తత్ప్రతి భావాన్ద్రి వజ్ఞైత్రి రుక్తం పెంఘంథః అంశంభవ త్వైవ వంశత క్షేత్రాం సూత్ర ఏకతాభ్యన ఉక్తే ౧౨
47 యుక్తా వస్త్రే ఏంశయ ఽవ తి త్వాఽ తే దార్రి వేల్ల ఘే అహం కల్పితాఖ్య మాంశ్ర సంప్రతి స్రితి నామె కాంచన నాభాంశప్రచరంతి। తాం స ఏ నా ఖిలానాం ధర్మాంశవ తి త్వాంశ సంతి తాం నుచెత్త మాంశవ దద్భ్యాం ఏ॥ ఉ బ్ర ద్వీ ప్వశాంభాం శ్వేతం తెం న ప కని రణాం
ప్రమాణా ధారార్థ ఇదముక్తే ప తి శ్రీ వల బి నొక్తం చే దోంషెం ద్రనాం వరాం స న్యా సిం సవ శ్రీ క్రష్ణ ద్రెవ ధర్స్త్రై రుక్త మంశయం క్ష్వ్య వరాం స మెం బి వాదెజె తుంవరన కెశ్వా తెలాలంబి వాదెన। త దా వమ పశ దెవె న ఉక్త వంత్ర నస్థ్యత వచ్ఛం। యత్ర ఖ్యాత వతి నష్ట్రైః।

౫౮

తత్ర గతాభ్యాసత్వాం నివృత్తిం పశ్యతి । శ్రీకృష్ణాఖ్యం పరబ్రహ్మోపదేష్టవ్యం । అత్ర భగవదింతరాద్యశ్చ భగవతి ప్రాణాద్యసే ముక్తిః । తతోం నాతి దూరం తే పావనాత్ర మేచకనోద్యద్ధేంద్రియక్రితి నేగ కగ తత్రోపసతిః కథాం నేవాం కథంచనాం తస్మై । తత్ర కాస్మారదెశే దూర్య్యం । కైశ

వభట్టానామూరాధితం । శంకరేస్తత్రహూదాత్రాత్రృతేస్మృష్టేవథన్నః ప్రాం ద్యుం కృతవపసతి ష్ణరనోహాంః పరసరంప్రాంత్ర భూరాశ్రీవల్లభ సాధ్వలాంకే కాంబూంగవతీతి త్వతివిదం భవాన్ మకాత్రై ధర్మః కేశవభక్తైనే బాహ్యత్తప్రాధిత్తంస్తు । అత్రశ్రీభాగవతం

వ్యాఖ్యావ్యంతరం భవాన్ వక్తా । శ్రోతా చాహం । తదా శ్రీభాగవత వ్యాఖ్యానే మేం కథ్ర కాలశ్రీ మేకాం సమాప్త । తతః కేశవభక్తైనే నోక్తం మందరాత్రాం వకంందరాంద్యత్రాం ధ్వాం భాగవతస్యావధారితః । సోపి నేతః । శ్రీమదుక్త్యా పితృం

హ్యాది నసమాగతే స్తత్ర శ్రీవల్లభైరుక్తం నవరాపనై ఆపవిశ్రే త్త్యంతరా శ్రుతమతే స్తహ్యాది నాంగతేం నమయాంక్త దాచిదపి విశ్రాంతం వృత్త్యర్థే । అతోం మదుక్తమనేనాక్తైన దృష్టం మాంభాం నిజమంశ్రీ హ్యంతరాం పరాం ధృవభక్తనాం వైంనః

పృష్టాః । తతస్తైనోక్తం మదరాం పునర్వ్యాఖ్యాం తం తదా కేశవభక్తై నేమాం త్వభిరకైర్వ్యస్య హాసమ్రాంగపి శ్రీవల్లభాం రతసమపితః । తతస్తస్య త్తైసమర్కనాం కారయిత్వాల్లిరుచ్యం విధాంరు శ్రీభాగవత టీకాం విభానే స్వకరోత్తాం ధికాం కృతవాన్ ।

౨౮

49

తెంన్యాం. కస్మిత్ జ్ఞా నవ తుష్టి రత్యాన్వానాం రాంయుగాం మిశ్రే నామాం వివాదే వరాంజితే:। సోంపి శ్రీవల్లభ సన్యశిష్యోభవత్ తాం దృశత్స్ తతం। చెంశాబత్యాం సాంకస్యత బ్రాహ్మణార బుద్ధ్యా (త్రి) ంయాం స్త్రై బహువ సైవకాం బల్లభవర్త్ వకైక సన్యచతి ఛేం గుణార్ష్యే వహ్నారయులె
నాంపివ త్తమశక్యాం। తథైవ శ్రా చార్యదాండ్యోరికా త్యాన్త్యేద హ్యాం రయు తెనాంపి వ స్తుమశక్యాత్ ఏకదాం భగవతాం శ్తం త్వయాం వకాంతవి పూరకస్య రెత్రి నాం వర్ధనే అగంత వ్య మహావుపి తే త్రివా క్షౌంయదాం క్షేండ శమ స్కంధే నండ్రంప్ర తి నసః పుర్తా
జనపదాం నగ్రామాం నన్యహ్రత్ ప్రపి వెంయాం వనాకే సత్యా తనిత్యం శైల నివాసినాం।౻౻శైలాం ప్తి తి కి వంధకాం। తతం ప్రవృత్తిత త్ప్ర సిద్ధం। సైరా నం వల్ల భిరయ్యానాం యాం వ శ్రీ వల్లభె యెంనభగవంత వసు నగతం తాం లే త్రై వకై నే ప్ర భు దాసా
వైన్యా క్షేణేణ నివాంల్య జల పానాది తన్త్రావతత్రైవ స్థితం। ప్రనః శ్రీవల్లభె సవాం గతె భగవత్ సన్నత్యాం రెంబాం తేః అనన్యా (సే) యతత్యాత్। భ నేకా లాం తరక్కా క ట్యవ భవత్। తిరొంధాం నాం నంతరం శ్రీవల్లభ మెవ ప్రసంన్యో
జాతః కస్మిన్దం గాంతిరె ప్రవల్లభ శిష్యః। భగవత్సె వాం కువార్కస్య త్ప్రత్తి। ఏకదాం భగవాం స్తవంహ। అత్ర (త్రి) తింత్యే షే త్యాంత్యాపి పై కలం తంనే హ్య మాంతి। శ్రీ త్యాతస్య మహం తస్సు ఖమ జ్ఞని నైవాం రజ కత్యాత్ తత్త్ర శ్వై చాంతం పునరెక దాం గా

౨౦

కులాంత్రయాంనాదిన్నతెభ్యాశ్చరెచ్ఛ్రయావసంతిం కుర్వాణాం॥ శ్రీవల్లభేతి సాన్నితెకిత్రే॥ శ్రీకురుక్షేత్రమాంయతనం ప్రఖ్యాతే। కాలత్రయేణాం తత్ర ప్రాప్తం। తత్రైనాంవమహావిష్ణుచక్రే। కృష్ణచైతన్యనామావతారస్యత్రికురుక్షేత్రమే స్యాజ్ఞాజా
తావుదర్వాపశ్రీవల్లభనామాంత్రాయాంతే॥ తంశుద్ధ్రైన దక్షిణాభ్యచరణయెంతి। త్రిజగన్నాథవాక్యాత్ర్తైవాసా కృతవాక్ తదాత్రి కురుక్షేత్రమహాత్రి శ్రీవల్లభేతి ఖ్యాతన్త్రి తికృష్ణచైతన్యనామాత్రం భవద్ధిం శ్రీవల్లభ గురుభిః
ద్విజకార్యసచమండితబుద్ధిః॥ సత్వైన్యవబుద్ధిః॥ అంశంతు సాక్షాదేవ కేపుత్రఏవచ। తత్రకురుక్షేత్రమాంయతనె బహునాంవ్యవ్ర్యాణాం ద్రానిప్రసన్నతాం మధురాం మండలం॥౧ త్యాబిని హాలాజని। ఏకదా సంగాంతి రెవసత్॥ శ్రీవల్లభ
స్యచైతన్యసుతశ్రీగాంపనాథజన్మనిజాతేభగవచ్ఛైవాం కుర్వాణం సర్వపత్రైరిం నవానాం స్వశిష్యాం॥ స్వశిష్యవజనిసె వాంరయాం చెతాంవర్గ్రమచూత్ర తదాంస్వభారా ॥ రెంప్రతిష్ఠంకృత్స్నేం కల్పోక్తేం స్నాపిశుండనత్రైతె। మహాత్మ
సహం। శివనునుత్యాన్నితచ్ఛ్రితవసి భగవచింతవ్యంవతాతయా స్నే॥ వహాంనాత్ శ్రీవల్లభస్వామ్యజ్ఞయాంయాం॥ కాస్మారదేశియేత్యా వహాంధవేభట్టానావహాంభగవత్సై వాంధర్మం స్మితే॥ సఅనుదినం దేశవమస్కంధనెవరక్షవాలం కెరాంతిక్ష్యఏకస్మిం దినెనాను

౫౨

51

త్రిష్టంవ్యతవత్ర్యాంవాంథివత్తిం సవ్వదృశాంవాంఛిక్కేః పృత్త్రాంవ్యతః తస్యవుహందృష్టిఖింటాంతం తత్క్షిక్సనవుంరాము విక్కైనౌంకేం ఙవుత్రివుందవఘట్టేనాంక్షితిః తత్రవుహేనధర్కైః కర్దంఙదం శ్రీత్వాచతెహంన్యతాంసవుంగత్యాందనంచరాత| పశ్యాత్తె

షంవుసనిదర్దంవాం ఆగతా| తతః స్వప్రథుసవిదెవక్షః పదృంతి ఖితాన్యస్థాపితగ| తత్పుదృం| దంయాం ఖైంరసమదక్షేత్రస్వదుఖాంద్యైవదయాంఖాటా| విశాన్తక్షిరణాందర్పస్వ హంతత్త్వైకస్వసోంధితె| పశ్చాత్తృథు నైయాంక్రాం విధిన్యతి|

తత్రతుపవంచాంతమెవ| పరంతువుహేశం తెన్యాంభవిహ్వ్యమిదా సలక్ష్మణంంగతమతిథింయాంరాత్రాం పలాంయుతః| అత్ర| వుదాంచాంద్యనరాంక్షితిసృత్యాగతః| శ్రీవుద్యావర్ధః నేసాందవర్కనాద్ధంవుంథదవఘట్టినేత్రి వల్లభాంనాంవుస్తేకే

థితం| తచ్ఛత్రతాచత్రి వల్లభైవాందవఘట్టః| కుసంప్రసితః| వత స్సింన్నతరెత్రి వల్లభః| క్రమేణదెశాంతరే| వద్యద్వారకాం పుంజగాంవు| వంధైవత్రి కల్పకదాంజవుభిథచిస్తిథా కాంవైస్తత్ర తత్రిలాంజవుమాంసోంబహంరాం స్మృతాందరినదుంరాం

ద్యాకేకాంగతాత్రిభాగతవ్యఖ్యానవాంరెథి| తత్రతాచవుసౌంభస్త్రౌతాకాంద్విజెదినాంరాంయుగరాంచ్యతాంత్ర వుంనాంవుందాంక్షిగ్రారతః| కక్షిత్సనాన్యసాంచతతః| త్రిభాంగవేతాం సమాంప్యభగవద్గీతాంవ్యాఖ్యాతః కత్వాద్విపంచంరతాంవ

52

ష్వాపి కార్యసంసేవ్యతాం॥ నారాయణం నరఋషిం చ్యుతం శ్రీమత్ప్రభు శ్రీవల్లభాభిధానవత్పదం ప్రాపితవాన్ తమహం వంద్యే తస్య మంతు చ గవదుత్తతమ వదర్శనం బహూనాం మోవజాతం తత్ప్రస్థాతుమశక్యైః॥ ఏతద్దృష్ట్వా తేన వేదాంతవాదినః స్వాభిధేయం వివాదయన్తి మంజినే॥ త

త్రితాం వినిర్జిత్య వత్సనిష్టట్ఖ్యాం గ్రహణం కారయిత్వా శిక్షావేదిగాం విం ప్రభుం భగవత్వైవాం రామం స్థాపయిత్వా ప్రసన్నః శ్రీపురుషోత్తమప్రసన్నతాం॥ తతో నారాయణం నరరోత్యావ్యస్య శ్రీవ శ్రీచక్రవర్ణానపురుషోత్తమబజనాంవ॥ తత్రైనతాం...

న్యాభగవమతేతో ఘూర్జరదేశాం ప్రావజ్ఞాజ్ఞాః శ్రీవల్లభభర్తా ంబుజదర్శనం కాంక్షన్నాం శ్రీపురుషోత్తమం బిన్నత్తు॥ తత్రైన త్యాత్యం ప్రేంవర్శితయతాలంఘాతాత త్రిక దాశ్రీబ గన్మాభ్యాం పూర్ణార్ధరాం దర్శితవతీ రాంధర్మవినేత్తః తత్రత్యభ్యా

వేతాం నతాం తబాంభ గవత్స్వరూపం శ్రీవల్లభమేవ దద్దృశతః॥ ప్రసన్నః శ్రీవల్లభస్వరూపం నవమాం నత్వ్య శ్రీవల్లభం దదర్శతం॥ తద్విలక్ష్యంతద న్నైకధంతామ్రతాం వికదాం ప్రభుపురుషోత్తమంతమా త్రాయాం కాచిచ్ఛ్రీవల్లభానాం చరితధి స్త్రాణానాం తతః

శాస్త్రాజ్ఞాం॥ శ్రీవల్లభనేచాన్నాత్యాపిశిష్యం వంసైన్యతం॥ సైవక్కైస్తత్ర స్థివెదితెపిసారాం త్రావేహాకాక్షిప్ర శ్రీపురుషోత్తమం మల్లవంతు సంప్రాప్తోఽం ప్రీత్తిమేవ దదర్శ॥ అథ పరిహాసం శ్రీవల్లభేన తాస్యం నైతం ప్రహితం పాస్య శ్రీహ్రుహరిబతి॥ హా తేనేనా

ధర్మంభగవత్సఖ్యేన సంప్రాప్తా। అద్వైతే కాంక్షితేశేకాభిక్షసేవకే (శ్రీ)(ప్రి)యమాభిక్షప్రాంధికేతం సఖ్యభక్త్యెక్యం వ్రతంస్త్రీవల్లభేన సాధర్మం (స్త్రీ)యమయనాంతరాంబి అ(శ్రి)తాంకే తర్పకామాం స్త్రీ। త్రైం ప్రాంధికేత్రం స్త్రీవల్లభేన దైవకృతవాక్ తత్ర సదైవకీహాంకాంకీర్తితం(శ్రీ)
సందరాంజకు వరాంకరరాంకం(శ్రీ)వల్లభంద ద్వక్యం లిక్షిం స్వతరెబదరి యరాం శ్రీ వెలవ్యక్త పైష్ణవనాంవరాంకే(శ్రి)ద్వసతి। తెనాం సాంధ్యారకారం (శ్రీ)వల్లభ సొబాకి కంవరాం పకత్రవ్యంద్య హ్యవ భగవంత్రం ప్రతిపద్యస్థం సంప్రతి హెరాంరెకె లాం(శ్రీ)వల్లభ
౨౮ మపకీ శ్రీవ్యమం తాంకికే మెవద్య స్వ్యతె। వత్రిం। తదాంభగవతాం(శ్రి) నారాంయనరె నైరాం కృంఅంతరంసంహ్మా తబ్బనర్క శ్రీ రుపొం తవమవయ ఖాం న్ర రాంపస్రై నేనాం(త్రి)చి(త్రి)ంకిం చిత్ వక న్యావంవరాం పకత్రస్యం న్రై వికెవెస్వరె(త్రి) తిక్షితెరాం భవి
ఆ స్వతితస్య త్రాంవిభగవాం నంత హింకతం వికెదాం హ్రయెరాం నెలకేనప్ర రెవసతింప్రాం వ్యత్రి వల్లభాం పంత్యక పెరాం కెంజిపకి సురభవత్ తదాంష్యె స్థ(త్రి)(త్రి)వయుభ్రి తొంచక్రం త్స్యమచిరెణా ప్రరుకెకత్రవరాంరంతత నెవయవాం స్వ్యని। దెవ స్వరవాంపు తాంప్యత్
అంతరంవి తరెశ్వరెరాంవంసకె తాంభవిస్వతి త్రి కెల స్వ సృవరాంపతాప్యత్ స్త్రీ భాంగవతాం ధ్రాం అస్త్రై నైవవంయాం స్యాపితే। వితస్త్రి స్వత రెవరాందవభత్ర్యం స్త్రీ వల్లభాం నసగ్రపకి ద్వగవంతవంవాంప్రవి। ప్రభుండాం సొంపివపకితాం కికేరి తద్యరవాం దాంస్త్రీ భాంగవత

55

స్తంభత్రితయంస్వకీకారం శ్రీవల్లభప్రభుం కృతార్థదాత్రీ బాలకృష్ణైకనిష్ఠం। నెఉపవిశ్వేనాంకం। మదిరత్నంచరితంవ్యాకరుం। తదాంశవంస్కంధవ్యాఖ్యానబెంవకృతం। వ్యతిరవ్యాస్కంధబిభూమెంశసురేతరవరూపధివిమర్శకాంరమాం జ్ఞవృత్తవ్యాఖ్యాంచ

నంశ్రీవల్లభప్రతిశ్రీకృష్ణైనాంకం నిబంధె గృహీతంన వార్తత్రనాంత్యా బ్బివింత్యాదిశ్లోకద్వయంరసాత్మాస్త్రీనవనీతప్రియనెనాక్త్రంకృవర్ణమెకదాంఅరతెం ధ్యానరయంశ్రీవల్ల భకృతశ్రీధాంగవతవ్యాఖ్యానంవిప్రరంపెరం కంనాంచి

తాంశ్రుతత। ఏకదాబదర్యాశ్రమెవాంమబాహుకృతవామకేం లక్షత్వాదినరకాన్తరంతనైనశ్రీవల్లభవముఖాంబ్జతంఏతక్షాంన్తరెత్రీవల్లభైరలకేకప్రకాశ్యేకస్టకత్తాం ప్రత్యక్షంతవవ్యవహారంజ్ఞాంచెహి। అతెరంకంరప్రాదిశ్యా

హంజ్ఞానంనాధాక్। ఏకదాలకేకవృరెవృపద్మప్రైంకస్వాజ్ఞాబితస్త దాపత్నిశ్రీవల్లభవయన్నిహితశాలగ్రాంప్రత్యాపహంస్వవిమన్నికకవృత్తాంనృహకరాంరయాంతి। ఏవముక్తైతాంవం వఆజ్ఞాంమనవమాంనశ్రీవల్లభైరాంనికేతన్యకంకాంతిరెఉ

పవిష్టంతత్రత్రిదండవిధినాంస వ్యాసనిర్ణయంఉక్తవితధాం। రయతిభరంత్యాకాస్యాంగతాంబి తత్రైవవింశతివెంబివసెనవకరాంపవాంప్రభుతతఃకింరయంతాంకావెనజెష్టప్రత్యాంనాంప్ సాధఃకృరుషోత్తమమాంనంద్వస్వరూపంపరవాంచంతప్పితాంగ

పురుషోత్తమం ఖ్యస్యాశేషస్య వికలేశ్వరేః సర్వదా జయతి। తత్పుత్రాః శ్రీ నిత్యరాధరమణస్య శ్రీవల్లభాచార్యవంశస్య॥ సవేన సర్వదా జయంతి॥ = శ్లోకః = ॥ ఇతి శ్రీ సంప్రదాయప్రదీపికే శ్రీవల్లభచరితే నిరూపణం నామ చతుర్థప్రకరణం॥ = శ్లోకః = ॥ అథ పవిత్ర

దారతత్వం రామ్ప్రోక్తాతిపరం విదుషితదేవ దేవకీపుత్రం హరిం వాక్యవినిర్ణయార్థః॥ ౧౫॥ ఏతాం వాణీం సర్వవేదాంతదీక్షితః నైవ్యక్త మోహనస్య ఇతి నిర్ణయాత్ తే ఆచార్యాశ్రీవల్లభ పుంభిః ౭॥ యతో బ్రాహ్మణపత్యవశీ భావే దాం అతో బ్రాహ్మణస్యాశ్రీ రేవపు

౨౭ రుషార్థః తదరూపవెకశ్వకేః సర్వప్రాప్తిః। అతో తం సర్వధర్మాన్ పిధాయ లాం పవిమెప్తాంపతిశేం త్రితే శేషత్వధార్య ప్రపత్తిః శేషతం యః కిం యత్నం భావ్యం యథా ప్రాప్తే బుద్ధిం వాచో శ్యో హి సంయతః ధర్మే వమధాంశ్యత్రే రభావ్యం తేన స్వ పక్షే గ్రాహ్య వాం నిష్కారం తావ

యతోనే ఆరంతె శ్రీసర్వవు హం తెంథపాతేనర్వనిశ్చయితం చ యదుర్వన్యా యయుజు వేదేః సామవేదం ధర్మాన్ న రసవ్యతి హరిసః పురాణం విద్యాద్దసనిసందః నైతాం కాః। సుతాం త్రాణాం వసువాక్య భావ్యానాం నివాభ్యానాంత్రైవైతాని తానిప వాదాంనిశ్చయితా

౮ నితి। అత్రయం ముక్తం తత్స్వరూపం వేదవాంతాం జ్ఞానం యతె శ్రోతస్మృతి హరిసపురాణైః సర్వైః శృతి పఠితప్రవంశైః తెంతవ్యాం వంతవ్యాం నిదిధ్యాసితవ్యాత్ ద్రష్టవ్య ఇతి దర్శనే నరత్వం తత్వాపై హేతరేణాం న భవతి। యద్ధాం స్యాం చతీ ధర్మ హరి హరిత్త్రాణాదస్య తాం వ్యదివ్యేత వివిధా

౫౦

నశలని తీరంపేర్ఛి బాహ్యతి శాస్త్ర బిశార్యం కైవలం తు సర్వబుస్సా మోంధ్రి వాం కైతైన్య ర్వేర్ఛవతి క్రింత్స్త్వెదాంత్ర స్వతి ప్రరాణ్కైతి భస్సైః సమత్ర ధ్రువర్ణని వాం హ్యాః కర్మాంద్బై వివంని వృత్తి కాం ద్బైరాంకాం బిబిక్షి । నైతిపస్స ప్రకాశ్యైః స్నైన్యరెవదశేన్న పర్వ్యంతం బ్రహ్మాశ్చారా

యుక్షి । అన్వర్థైక తరాధికాం వెలం ధ సర్వజనస్స శేఘ దేకదెశి యుర్యాప్న తినన తుసమస్రా । ఉసుద్వరూంపెం నాపూంక మేన్ద్రి స్థాత హిం స్రైం త వ్యష్టి తాప్య దంతుపక్రింవి దుర్లాంభి । ప్రం క్వతిరు ధంతుతాధ్రాం నిర్ణాంవయుతి । తత్రవెదాం ధన్యస్య బి న్యాన్న ధీరా

త । అథవెదార్థ నిర్ణరంతెం కిం ప్ర వేరాంణాం క్లస్పధై్వ వాంయాసేన । వవస్యం చుద్వనాం వాం హ్స నక ధం స్రైంత వ్యాం । ఉతుద్వ రూంపెం పునసని బి ధ్రాంభ్యస నదశేనాం బికధం । క్లప్తధై్వ వాం ఉమనత్ర పూంకైరెయుధాం స్యం దప్రరాణ్ణె సూంత్వచ నేంధి వా

బుషంరుబ్రై వెదాం ధైర్యుంధ తాంగ్న తాం । ప్రరాంబ్రహ్మణ్యం పెం వాంద్యం జ స్మ స్నవేన వివత్స్న వః ॥౧౮॥ నతాద్య స్త్రు తాచ్చ చనతాచ చతత ఊష చంః పితాం మహాంం । దుజ్జ్ఞయూం ధ్రాం న వెద రాంక్షిః క్రవాం ద్వైర నైకవాం క్వతాం । ౧౫౫ కధం దదర్శనా ధ్రగవేన్వ

రుసుం జాం నిమహాం జస్యాం । తప్రత్రాత్యా ధ్యసువాంన్స బ్రహ్మ । స్మృస్తు తాచ్య చప్రరుహత్రవుం ॥ బ్రహ్మెవాంచ । ఉకాం వెదరూంపెం వెదాం ధ్రాం న వెద న తాం చవెదవత్ । వెదాం ధ్రయూంధ బుద్ధి నాం వెదాం ధ్రవం సబ్రపితువనః ॥౧౮౫॥ సతత్వం సత్వం ప్రిన్స న త్వం న బికశెక వాంత్తు

రశ్యనాంస్త్రై వదాంపృరం శాస్త్రవెంతత్స్వతత్వం సూతం ప్సృతం ॥౨౫॥ ఇతిశ్రీతాం హ్యదాంకేం శ్రైప్రం యురాం శ్రీత్స్వచయాం హారి భశ్రీతాం ప్యవాం చంచేధగర్వాం యసన్యం చాంప్రి రసహ్యం త వస్త్రా। సంధ విహ్య వమి కలంరసతత్వవతాస్యం పరాంకరాం శ్రీ। వెదాదేం చెవ వక్ష్యావమిన చెన్యహం హాంత

౨౮ కాంవన్యంరాం॥౭౩॥ బ్రహ్మసూత్రం కరి హ్యవమిస వర్ణ వ్యుత్వధే॰ సిద్ధి రసం। ద శ్రేం యి హ్యవమి వెదాంతే॰ ధాంరత వస్యమ దెశతః॥౮౪॥ వెదశాస్త్రైపునస్త్రైపు వెదాంధాం॰ ధాంకతె కతాం। ద్వైతత్వతె నాంత్రి నం॰ చెహం॰ కవర్ణవ్యః॰ కెన బిత్త్వబితే॥౮౫॥ ఛాంరతె ఛనవద్గితాం

స్త్రతత్వధే॰ సంశంతరాం పహ। శ్రుతి కల్పితకెరాం సన్యస్తా త్వులం బాంగవత ంతత్వః॥౧౦॥ సిదాంధాం॰ ద్విపస్త్రరెకరహం వక్ష్యావమిచ విశేషతః। తెన రూంపెకెంవెదాంధే॰ ంరంధ్యక్ష్యావమి తద్వైవ తత్॥౧౧౭॥ తంరెరాం నవిమనత్వతె వహాధ్యః॰ సవెంధ్యం॰ చి నరాంధ

క వః। ధవిశ్వతి కతాం సవ్యక్తిరాం సురిబ్రాహ్మణకెత్వవి॥౮౬॥ తెహి వత్స్యం॰ తి వెదాంధే॰ వసన్వధాం॰ లింరం దెచ్ఛంవిరాం। కవస్త్ర ద్వైవపెం రసనాం మొహ్యరమహం॰ సంధ విశ్యావమి సర్వధాం। ఇత్యా క్వాచయి స్మధనవాక్తత్త్రై వాంతర ధియస్వతాం। తత్వః వరాం వ

రాం జ్ఞాత్వః సతవవ త్వాక్యం మహాలయ శాం॥౧౭॥ లయదధే॰ వవతి కెరాం॰ క్షాంతధై వచకాం రహ। అతః॰ కెవస్త్ర ద్వైవపెంరసనాం దిదశి కెలాం వెదాంధే॰ నవర్వపనిమిత్వసుంరసాం జ్ఞావత్ర్యం దిఫలర్యదమపదిక్షః। బ్రహ్మరాంరాం త్వాబ్బా విష్ణుదెవదెవశ్రీపత్రం॰

కేవలస్య చవేన చవేహం కాం రెరాం వ్యాపిని సర్వగాం శ్శ్రుత్యంయు ధోం కేం బృహదారణ్యకే । ప్రశ్నో న స్వప్రాణం బుధతె చ శ్రుస్య శ్రుబుత శ్రోత్రస్య శ్రోత్రం మనసో మనో యద్విదురితి । విశ్వతశ్చక్షురుత విశ్వతోముఖో విశ్వతోబాహురుత విశ్వతస్పాత్ । సం
బాహుభ్యాం ధమతి సంపతత్రైర్ద్యావాభూమీ జనయన్దేవ ఏక కః । శ్రీ భగవద్గీతాసు చ సర్వతః పాణిపాదం తత్సర్వతోక్షిశిరోముఖం । సర్వతః శ్రుతిమల్లోకే సర్వమావృత్య తిష్ఠతి ॥౧౩॥౧౩ నన్యాయతః తాః కేశంయు త్వాని నిత్యేతృం తే
శ్రుత్యాదిభ్యః । అతో వేదవాక్యార్థతత్త్వం వలం వలంత వర్గం అతవ సర్వవేదాంతదర్శనాదాదరాం యుక్తేన స్తోత్రవ్యాదినిరూప్య ద్రష్టవ్య సవదుతెం నితాంవ కృత్తెనకృష్ణాఖ్య మెవ బ్రహ్మం వపి భాగతెసర్వ శ్రోకృతత్త్వ వర్గ విలక్షణాః ౧
వరాం నం దవరాత్రి కేరళాంద వమ బొరాదరాం దిజన్మనా వంకే వర్గను నాంతిలాం సహితం సాంశం శుద్ధం కృష్ణాఖ్య మేవ బ్రహ్మేతి భాగవతె శుకే నాం వగీత వ్యాసే నాపి కేథితం అతెంబ్రా యతెస వర్గవె దతాత్పర్యంశ్రీ కృష్ణాఖ్యం బ్రహ్మైవేంచ రాజరె
సోపి విష్ణుపురాణే బ్రహ్మ వద్యాది ష్ఫుపి నేరాకృతిం పరంబ్రహ్మేతి అతః స్వవెతవతాం రాః కృష్ణాఖ్య న్వ అవతారిత్రి కృష్ణ ఏవం తెన్యైస్త్వ సిద్ధాంత రాబి నైరాంవ్యాచార్యాః సర్వేవతారాస్తుల్యా ఇతి వదంతి తెషాం వతారాంతరేసర్వాత్మ నాసే వ్యబు శ్రిస్తిదంశాత్వా

తేషాం యుద్ధం శ్శశ్వ। సతతం ధ్యాయతి మాం శాశ్వత్ సోపాం సాధ్యవతారం చ తస్య కే ధ్యానం చ క్షేత్రవిదాం గవిరుద్ధం అతస్మై పూంతద్వైవ విద్యార్థానే మయిచితం సర్వ పృష్ఠం క్షేత్ర భావపుత్రశాశ్వత్ భగవతోనా విసర్వకరణం సమ ధర్మశాశ్వత్ మాం చిత్తమేవ। రామెంతం ధ్యానం తం ప్రపద్యే తదితా
శాశ్వత్ పరం స్తుతి స్మృతి తీర్థ సర్వ్ర ధర్మ వేదినాం శ్రీ పాదరాంయ — నిత్య కర్మణం సానాం ద్విష్ణ సరాం దాత్మ సత్వవిదరాం సర్వ తత్త్వ సంపూర్ణ పూర్వ సుకాంర బ్రహ్మ నైరాం అనంతరాం కిప్పొవి మూలరూపం దేవకీ పుత్రం ఎవ తద్వక్ర్తం రయ ధ్యాం కేంశ్చ గవ
ఠతా। సర్వస్య చాహం హృది సన్నివిష్టో మత్తః స్మృతిర్జ్ఞానమపోహనం చ। వేదైశ్చ సర్వైరహమేవ వేద్యో వేదాంతకృద్వేదవిదేవ చాహం॥17॥ యస్మాత్క్షరమతీతోహం మక్షరాదపి చోత్తమః। అతోస్మి లోకే వేదే చ ప్రథితః
పురుషోత్తమః॥ యో మామేవమసమ్మూఢో జానాతి పురుషోత్తమం। స సర్వవిద్భజతి మాం సర్వభావేన భారత॥19॥ అహం వై వైశ్వానరో భూత్వా ప్రాణినాం దేహమాశ్రితః దృష్టా కారాలహం వైవ పురుషోత్తమ స్వనేత్రి కల్పితా శాస్త్ర సర్వ
విష్ణవతి సర్వభావేన భక్తిమ్మెవ భజతి। అధిభూతం క్షరోభావ ఇతి శ్రీ శ్రీ పురుషః। (ప) కల్పితః పురుషః శాస్త్ర భావరమాత్మ తత్పురాం రయ దుర్గ్లరం సమ విష్ణుం తదక్షరమయ దివ్య తత్వక్షరం పురుషః పరమాత్మ ప్రవృత్తమః పురుషోత్తమః శ్రీ కృష్ణ మవ।

60

అహం వై చవషడాంవతారశ్చ యయదాంక్త శ్రీతింయస్యస్యం శ్రీకై శ్రీమయ్యాంబ్రాంవర్ణస్య దాంవరాంధాణాబ్రహ్మా నావరవర్ణవర్ణనభూంతః ॥ కలాబ్యయ శ్రీచళ శ్రీహ్మకబ్జబ్రహ్మ తిందుం విదుబ అన్నైవచాంత్రకలాబ్రభూందన్యావెంద్రవంభిచక్రతే । రయుద్ర్వరనాంభిసరస అ

హింనాన్ఖపసరాంరుహంగ అయంతుకథిదకకలెంబ్బద్విడియన్యస్య పిఘాంరత । వాంరాంహాంఇతివిఖ్యాతెంయుత్రాం సింతస్యకరాంహాంది ॥ ౨ ౪ అత్రకెచిదితివ్యాఖ్యానం కుర్వంతి ప్రాంర్య స్యకరాంధర్మస్యదాంబ్రహ్మస్త్రనాంరువంహిన్నలాబ్రబ్రాహ్మస్వ

ధర్మవంనైనవతవధనాంహం వెయ్యభూంతః । రయత్రబ్రహ్మపంచదశ్యంన బ్రబ్రహ్మతివిదంక తన్నైవబ్రాహ్మకల్బః స్యంతెవెంద్వానాంమువుహకలాబ్రభూంతః । రయత్రహరెనాంభిసరస్యం ధర్మవాంసింతః । బ్రహ్మ అయంవారాంహాంఇతివిఖ్యాతెంయుహ

కమ్యాద్విభింయస్యస్యంతెవాంద్రకల్పస్యంతెభూంతః అతః స్ఫ కరరాంధర్మారాంహకల్బస్నైవ అవతారస్రహంనర్వయ్యావర్ణం బ్రాహ్మం వెంద్రవభూంతాంప్రతిభిరాంనాంవేంహ కలబ్బాంకఖఖెదాంధ్యాయమువంత్స్యపురాణెపదితాః । తత్ర

హంరస్యతకవ్యాంయస్యంశ్రీఘాంగవతవర్ణాంతెంయుధాంక్తః తత్ర్రవసాంరస్యతస్వకల్బస్యమఖైవకంయతెంనరాంవరాంధ్య తద్వ్యతత్త్వాంతెంయాంప్యవాంలాంకెశ్రీఘాంగవతవయుచన్యతె । తత్త్రచగవాంన్యురుహైత్తమః స్వంయంభూంనకెరాంఅవతీనాంకర్యహ్మ

భగవాన్పురుషోత్తమః। పౌరుషేయంపౌరుషేయమితి। పురుషోవతారస్య హితత్వాత్। అవతారమూలాంశధనాం తత్సేనాతత్సేనోపాత్తం। తతేచాంశకలాంశప్రసంశకస్యప్రశ్నతత్ర భగవాన్స్వయం। అత్రభగవానితిచతుర్ద్ధ। అథాజన్యపా। పౌరుషంరూపకంత్రైవిభగ
వాంనితిపదంత్రి కృష్ణప్రాగ్నర్త్వత్వ తిపాదకరిగభగవాన్నారాంయ నాంఇతిఏకైర్వాఖ్యానం ఖ్యాతం యస్యాం భక్తిశయోనామ్ నస్తైత్రత్త్వస్తినేదినారాంయంకాంక్ష్యం పౌరుషేయంరూపవివే। ఏతన్నా నాంచవాంకరాంశి థాంనాంజిఖిపువస్వయం మతివాంకాప్త్। నచే
౨౦ తతారాత్నారాయణరూపంఏవపర్యవసితా। పురుషోపాంశైనా రాంయకరాంకాపుంయంతఇతిశత్రుతెశి। అతఏవసప్తైకవతారైశంనాపెశకలాంవిభూంతిఖిశి। నపిందంనారా రాయణరూప్యం పౌరుషంరూపం భగవతి పురుషాత్త్వప్రత్రి
61 కృష్ణస్తుభగవాన్స్వయం అతఏవపూర్ణనర్త్వంత్రి కృష్ణోదేవకీపుత్రోనవైకృష్ణ వతాంకెష్యంయతాంశ్చతన్నాజ్ఞానత్రియాంశక్తయః। ప్రత్యేకంసంతితాః సర్వాణ్యకృష్ణేనైవదేవకీపుత్రేసం తిఅతైయాందేవకీపుత్రప్రోక్తతాంపెదాదకనికారణయుసం
దెపాత్ర వారాణంఅతత్రిభాగవతేఅధిప కృష్ణదారభక్తిస్యాంతజానాంసిభద్రాంతభగవాన్నాలుతృతాంపతిశి। దేవకార్యంవసుదేవస్యజాతోయస్యాచికీర్షయాఅంశేనావతీర్ణస్యనిర్వాణదారచతతేసంస్త్రి పతి నిరంతర నకెత్రి కృష్ణచరితచవిస్త్రరని

62

రాంపణ్యైభగవచ్ఛః కృష్ణద్వైపాయనముని సంన్యాసిన్యైయః సర్వేశ్వరాంరాం స్త్రలక్ష్యాం షవేక్షత్రజ్ఞః॥ కృష్ణేవవర్ణ్యాం నాంనః వలతాన్యధిష్ఠిః ప్రాంనాంషుకత్రుజ్ఞాసచభక్తిరతాంనాం॥ సన్యస్త వాందిస్య ప్రస్త్రస్సంత్రి పదాంభీః నినరంయమనం వృత్తాం పంనాన్యసేనా
మనుదినేషాంతే। శ్రీభగవత్పిత్రైవే। అతెంబర్నం రంతతేన వాంరవని ఉదుక్తంపరబ్రహ్మ పోదిస్త్యలాప్యసేవ్య హ్యాం నాంరంతెపైనం దినంవదం తిత్విసేవ ప్రస్తాంనాంశ్రైక వర్ణనవరధిప్రతిదిన మనుకల్పంత్రి నారశతానిష్ఠద్ధికానిశ్రీకృష్ణం పరాంరా
భవంతి। ప్రాంనాంత్వం సారస్వతకల్ప్యరతుల్యమపోకల్పవాంధినాం వలతపిసారస్వతకల్పన్యావ్యధ్యిచారః॥ అనేకల్పషు। శ్రీకృష్ణంజ్ఞ పతాంరాంత్వ్యం॥ భద్యం॥ ప్రాంనాంతెన్ష తత్వైవప్రతిపాందితత్వాత్। దెవతాత్వం పంరావృథనే
తాన్యత్ పంత్రాధినస్త్రైదెవతాం ఇతిరాంకాన్యత్ అతెంపైదికైస్తాం త్రిక్తైవెదరతంత్రాక్షైవిధినాం శ్రీ కృష్ణావతాంకరతాం పాంనన్యంతే। తాం నన్యంనావతాంరాంన్యైవ అతెంపెదతంత్రాక్తౌ పాంనేకతపెంసనాంవరాంనననవే। భంక్తిముక్తిసాంధకత్వ(౧)
భక్తిరతెనాంనం సలభవేవపంరతః॥ ప్రాంజరతెంలవరాం ముతిభగవద్వావకావ్యత్। ప్రాంనాంనస్యారాంధనెశ్రీకృష్ణాక్తవవభక్తిరాంనే॥ శరద్యర్ధాం చవదంనాం॥ వెదాం తాం నాంరయుకనిష్ఠ దాంతత్వవంసన్యధిరం పోవాంనాన్యని చతాన్యతిజ్ఞతి పోసప్రాం॥

౩౭
63

నావెంకే ఏవం పంచవమర్శాకాన్ని తేషాం ధర్మః సప్రైకర్ణ్ధాత్ర కృతి విచారితేః ఏకే బ్రహ్మజీవయోరైక్యం వదంతి। తత్త్వం పదార్థాభ్యాముపదేశసమయో విధేయ ఏవ చ్ఛాంతః। అత్ర తైవేన బ్రహ్మ... నాశ్చాత్తే సర్వేషాం అధికప్రమాణ్యచ

మహాత్తైవతత్త్వపూర్వత్వమని। తస్యైత్వమసీతి కేచిత్। అద్వైతత్రికల్ల సత్యత్వం సీంతదింతోప్య శివల తోంతయ శ్రుతి మాన్యదంస భిజినింతయ్యః అనేంతమూలతాత్మమహశాంకాబ్ధః ద్వైతిః మహదాత్మాత్మ శిష్యై హంసాద్యధిమాం తాహాప్రపంచ్య

తివర్త్యే। స్యావమసుంతరతేదాస్యఇతిఇతిజిన్నైప్రతీంమవెతృవగాతం వ్యంసదర్గమవాకార్యధాత్మసవమవర్ణాంకృత్యాసై పాకే నాభాష్యమేవ ధజనం కార్య్యమితి భక్తిమానేకరమ ద్రా క్తం చ్ఛగవద్విగా సుచగవతాఘ్రసేం ప్రతిఅహంసవర్ణస్య

ప్రభవావమత్తస్వర్ణం ప్రవర్తతే। ఇతివమపా్యభజింతెవమాంబుధా భావసవమన్వితాః భక్తిలక్ష్మణాంసా త్వతేతం శ్రేమాం చేక్తేవ్యచ్ఛ సపూర్వస్త్రమధ్యదసవర్ణస్యప్రభవఇ తిసర్వేతాం అధికసుదృథ తదేతాం పృథక్తం భజనప్రకారమా

హః। మమచ్ఛిత్తామద్గతప్రాణాఃబోధయంతః పరస్పరం। కథయంతశ్చమాం నిత్యం తుష్యంతి చ రమంతి చ ॥౧౧॥ తేషాం సతతయుక్తానాం భజతాం ప్రీతిపూర్వకం। దదామి బుద్ధియోగం తం యేన మాముపయాంతి తే। ఇతి భగవత్త్రైకం క్తం యమద్గత

63

ప్రోక్తా భా ష్ణనా ... నిరూపణప్రసంగే చ మహాత్మ్యం శైవతాత్పర్యనే ప్రోక్తం శ్రీ సర్వహింత్రయూ వేక్షాత్, కృష్ణ ఏవ పరబ్రహ్మ ... తత్వ పరస్వరతిత్తి సమానశీలైశైవ సంగాన్ప్రయుక్తా, నైధయుం తత్వ మాం నివృత్తిమితి శ్రీ భాగవతాదినాం స్త్రీవర్ణం కీర్తనమపి వృత్తం ఏవం.

సేవాంక భా, లక్ష్మో భక్తి సిద్ధా, స్త్రైవఫలరూం ప్రాప్తా తిత్తివృత్తి చరమంత్రి చైతన్య నే సేసారూం పితాం బ్రహ్మ భావాం సంతర విరాంధ్య సంధత్రి భక్తైభావ్యభగవాం నైవేద దాంతి, నైతు సాధనైకరంయు థాం కృతం, బ్రహ్మభూతః ప్రసన్నాత్మా న శోచ

తి న కాంక్షతి, సమస్సర్వేషు భూతేషు మద్భక్తిం లభతే పరాం. ౧౮౫౪ అతః శ్రీ ప్రోక్త బ్రహ్మ నం ద్వాచి శు కేనా వ్యాసా ద్యా నవ తత్వం ధీ తత్వ కృష్ణస్య నంతనగునాగ న్తైనా నాం కేశ్రి భాగవత శీ తేన నాం ద్రా ప్రవృత్తిం, అతోనాన్ని

౦యుతెత్తి కృష్ణాఖ్య వెం వసవర్ణ వెదతాం త్ప్రర్యం వరేం బ్రహ్మంతెయు జ్ఞ న్యైవ మనవ్యంత రరయుతె మత్యాప్యదీ భగవద్ద్రా కాం ర్నరూం ధ్యయుంతి తెతెషు భగవద్రూం పెషు సాంరయు ధ్యాన్యది భాం వం ప్రా ప్త్రం, తెషాం తత్తదెవ ఫలం రంతెం హాం రె

శ్రీకృష్ణం వసవర్ణ నాం స్త్రా తాత్ప్ర ర్యం తెషాం సారస్వత కల్పంయత్పఫలాం ర్ణకృష్ణావతారే భజనానం చాను భవ ఫలం, అనెక వమహా కల్ప కల్పాంతం కేవల సాధనానాం రయు భాం న్ర్వతి రూప నాం పిరాం నాంయు భాం స్థితిమహాదారం, సేవార్వ పారం

భజనే స్యావిరతం ధా శ్రీ షుకే సద్వ శ్యతిరహాంప నిం పికం నాం భ్యహం ద్యావ వసనే ప్రాం నాశే కథాస్తి అన్న కువాం రాం శ్రీ కపు నాం ధ వర దాం న తేహాం గాం వి కావ్యం ప్రాప్త ఇతి వహాం క్షప్రరాం నాశే క ధ(వ) చి స్త్రాం చిన సంధ్యాం తికే శవ తి ధైర్యా (బ్రా) హ్వాం సంగతే దాహ్య ధ వర్ణ నాత్
శ్వతిఃకర హాం స్వమి ద వహాం పక దాం (బ్రు)ం హ్వాం నాశే ఫ్రు రం షోత్రవం॥౪ సనాంకే దాంంతుప్రాం వాంచ కేల్లక్ష్మ దైవ పేం ంతం నాం ంతు నః౪౧౫ నః ఆత్మం కదెవాం ంతు తత్తాం వహాం గణ క్షు రాం భవ లీ। తతెహాం న్మి రుహాం శిం భ గవాం(త్రీ) వల్లభ ఇతి శబ్దతః
౹౫౹౹ ప్రా దుర్భావాం వత్సేన సః పహాం హాం కల్లక్షై చ ంవరాం న్ద తథ శ్రీ వల్లభ సుత (శ్రీ) వహాం (శ్రీ) విఠలఇతి (ప్ర) భుః॥౨౪తెన శ్రీ వల్లభాం శ్రేం ప్రారకహాం స్వం రాం ధి కాంప తెం (శ్రీ) వి లిలసు తాం స్నవేర బాహ్య తాం గతి ధ కాం ద ంతు ॥౨౫॥ కుంవ ంతౌం ధన
65 వక్షేః కీ వహాం ంయుక్షం తెహాం భవం త్యిహాం (శ్రీ) వల్లభ పీం కృం న వర్ణ తాం ధికే ంవేను వం చ కేం భగవతాం స్మై పివ॥ గురు సేవాం భాం గవతాం ధర్మః భగవత్స్వరూప నిరూపణం తెహాం భగవత్సేవారనే ర పెత్స్య మివి॥(శ్రీ) వల్లభ తెహాం కృ వేహాం నేకనాం కృష్ణ సేవాంపరా
నదాం భవం త్తు నఖి న స్వవేర (శ్రీ) కల్లక్ష్మ స్వ (ప్రు) నాం దకః॥౧౧౩ తెషుం నిత్యం పు సం ... ... నాం హివ్యకేరె నదాం ధవ తం వల్లభః౹౹౹(శ్రీ) వు న్నైవ వతి విక్రే వహాం వితస్య నవుం ంతూంక్। హాం తకే నేతాం ధికే ద నే వేం సంవత్సరే (శ్రీ) రు

ష్టుం ద్దాపనే భిదవేదిన తాపైన్నేన్రంధాంరయమకాలి॥ ॥ శ్రీ ॥ ... శ్రీ ... [illegible] శ్రీప్తు వివవి [illegible] (ఋ) ష్ఠాని నంరంయు నిరూంటనంన్నా మసుంచమృత్యు శరణాం నమోంస్తుతే॥ ॥ నమః ప్రాణాయ మృత్యవే శర్వాం స్తుతే॥ ॥ ॥